

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: VÉZSI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre 7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 fillér).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

A helyzet.

Budapest, április 5.

A politikai helyzet előterében ma is a függetlenségi párt pénteki határozata állott. Mindenki érzi, hogy ez az állásfoglalás semmivel sem járulhat hozzá a parlamenti válság megoldásához, de másrészt halvány reménységű felcsillanásaként tűnik föl, hogy a függetlenségi párt nem helyezkedett a legitimizációs álláspontra, hanem igyekezett megővni loyális eljárásának látszatát. Innen némi körökben az a nézet, hogy a függetlenségi párt még nem mondotta ki az utolsó szót. A *Neues Pester Journal* és két bécsi lap ma Kossuth Ferencnek nyilatkozatát közli, amely bőven értelmezi, pártjának különben egészen világos határozatát.

A függetlenségi párt határozata, mondta Kossuth, az egyetlen alkotmányos ut, amely a mostani súlyos helyzetből kivetheti a parlamentet. A párt fellegása szerint sem helyes, sem alkotmányos nem volt, hogy a kormány forszírozta az unjoncjavaslat felemeléséről szóló törvényjavaslatot, amikor rövidbe, megszüntetett határidőhöz kötött törvényjavaslatok várnak elintézésre. Epp oly alkotmányellenes volt az a további tény, hogy a kormány, — bár a függetlenségi párt tavaly decemberben azért nem akadályozta meg a négyhónapos indennitást, hogy ez év első négy hónapjában a rendes költségvetés tárgyaitól legyen — visszaelt egy nagy parlamenti párt jöbisműségével, amennyiben nem arra használta föl az indennitást, amire kéri, vagyis a rendes költségvetés tárgyalására hanem hogy keresztülérőszakolja az unjoncjavaslatot.

Kossuth Ferenc aztán tiltakozik az ellen, mintba pártjának ellentétele a többségi uralom alkotmányos alapját sértene. A többség akaratára, ugymond, hivatkozni nem lehet, mert a többség akaratát nálunk a kormány akaratától függ. A többségben szerinte nincs ötven ember, aki az ország mai nyomorúságos helyzetében a katonai terhek emelését be-

lyeselné és a többség jobb meggyőződése ellenére fogadja el a javaslatot, mert a jelenlegi, nagyon népszerű miniszterelnök kabinetkérdést csinált belőle.

Arra a kérdésre, vajjon engedhet-e a kormány, Kossuth Ferenc így ejezte ki véleményét:

— Tudom, hogy a katonai javaslat a korona javaslata, de alkotmányos uralkodó fel szokta áldozni akaratát, ha az ország minden rétegében messzehat ellenkezéssel találkozik. Megtette ezt már a most uralkodó, alkotmányos fejedelem is nem egyszer. Frappáns példa rá az egyházpolitikai javaslatok. Az egész ország elismeri, hogy a mostani király alkotmányos érületével és a már egyszer adott ígéretnek szigorú betartásával magasan kiemelkedik a többi uralkodók felett. Ez a körülmény Magyarországon is oly általános nagy tiszteletet biztosít személyének, hogy hazánkban még a legnemzetibb érzelmeik sincsenek a királyhűséggel ellentétben.

Olasz lapok azt írják, hogy Rampolla bíboros, pápai államtitkár állása megrendült. A hír nem lehet egészen alaptalan, mert Rampolla franciabarát politikája nagy csalódásba ejtette a pápát. Rampolla tizenhét éves államtitkársága alatt mindenkor ellensége volt Németországnak és a hármasszövetségnek és barátja Franciaországnak. Mindig azon fáradozott, hogy Franciaországgal a legjobb viszonyt tartsa fenn, és nagy engedékenységre bírta a pápát a francia kormánnyal szemben, remélve, hogy ezt engesztelékeny egyházpolitikára és az ultramontan tőrekvések iránt való elnézésre fogja megnyerni. Rampolla Franciaországban látta a katolikus egyházak és világi terveinek támaszát. A Combes-kormány erőlyes fellépésével, amely megtörte a kongregációkat, Rampolla minden fáradozása hiabavalónak bizonyult és a francia demokráciával való szövetség ábránd volt csupán... Rampolla politikája hajótörést szenvedett és így nem hangzik oly hihetetlenül, amikor Rampolla lemondásának hírért terjesztik.

Olaszországban nagy az izgatottság amiatt, hogy egy Götz nevű orosz szocialistát egy orosz hatóság megkeresésére Nápolyban letartóztattak. Götzöt 1886-ban mint moszkvai egyetemi hallgatót belekeverték egy szocialista pörbe, amely 18 hónapi vizsgálat és tárgyalás után azzal végződött, hogy Götzöt huszonöt társával együtt Szibériába deportálták. Az uton a foglyokkal oly kegyetlenül bántak, hogy ezek Jakutskban fellázadtak fegyveres kísérők ellen, mire egy zászlóalj katonasággal lövtek a szegény foglyok közé. Őt férfi egy asszony halva maradt, kilencen megsebesültek. Az életben maradtokat kényszermunkára ítélték, hármat közülük felakasztottak. A súlyosan sebesült Bernsteint a katonák agyastul vitték a bötfa alá, amelyen már két társa lógott. A félholt ifjú nyakára rátették a hurkot, elhúzták alóla az ágyat és megrántották a kötelet Götz a kényszermunkára ítélték közt volt. 1887-ben megkegyelmezték neki és rendőri felügyelet alatt szabad volt nevével Odesszában laknia. Két évvel ezelőtt szabályszerű utlevéllel kiment a külföldre és künn is maradt, mint annyi más honfitársa, — bár az utlevél háromhónapos határideje lejárt. Most Nápolyban letartóztatták az orosz konzul feljelentésére, aki azzal vádozta az üldözött embert, egy odesszai gazdag zsidó kereskedő fiát, hogy anarkista és merényletet tervez a cár ellen, akit akkor-tájt Rómába vártak.

Milanóban a Götz-est miatt nagy tüntetések voltak és a nép az orosz konzulátus előtt zavargásba tört ki. A parlamentben is szóba került az üldözött orosz ügye, Giolitti belügyminiszter kijelentette, hogy Götzöt nem fogják kiszolgáltatni politikai működése miatt, de a közvélemény ezzel nem elégszik meg, hanem követeli a nápolyi rendőrhatalóság meg-

REGÉNY

AZ ÚJ MAGDOLNA

— REGÉNY —

Írta: WILKIE COLLINS

(61)

Horace akaratlanul is önmagára tekintett. Ismét kiűrt előbbi heveségre.

— Magam sem tudom még hinni! — kiáltá. — Hát csakugyan igaz, hogy ön nem Grace Roseberry? Ne nézzen rám úgy! Válaszoljon egy szóval — igaz-e vagy nem?

Alázatosan és szomorúan válaszolt Mercy.

— Igaz.

— Hát csakugyan megtette azt, amivel az a nőszemély gyanúsította? Elhagytem ezt?

— Hígyje el, sir.

E szavakra Horace elárulta jellemének egész gyöngeségét.

— Nyomorult! — kiáltá Horace. — Mivel mentheti azt a gyalázatos családot, amelyet ellenem elkövetett? Oh, ez borzasztó! Az ön számára nincs métség!

Mercy rendíthetetlen nyugalommal fogadta a szemrehányásokat.

— Így érdemeltem meg! — mondotta magában. — Így érdemeltem meg.

Julian megkísérté még egyszer megvédelmezni Mercyt.

— Várja be előbb, Horace, talán van még a nő számára métség, — szólt nyugodtan. — Ha nem adhat neki egyebet, legalább legyen igazságos iránta. Magukra hagyom öröket.

Azzal megindult az ebédő felé.

Horace gyengesége újra megmutatkozott.

— Ne hagyjon itt egyedül velem! — tört ki

szenvedélyesen. — Ez több volna, mint amennyit elviselhetnék!

Julian Mercyre tekintett. Szemeiből a megkönnyebbülés sugársai áradtak, elárulva, mily nagy szívességet tenne vele Julian, ha a szobában maradna. A könyvtárszoba középső íves ablakában egy fülke volt s ott alkalmas rejtékhely kínálkozott. Ha visszavonul oda, észre is lehet venni, nem is, ahogy a beszélő hangulata magával hozza.

— Addig maradok itt, Horace, ameddig kedve tartja.

E szavak után az ablak felé ment és még egyszer megállt Mercy előtt. Elcsillant az arca, mint gondolta vele, hogy talán még hasznára lehet. Egy intés megmutatkozott neki a vállomás leg-rövidebb és legkönnyebb útját. Gyengéd és kevés szavakban szólt hozzá:

— Amikor legelőször láttam meg önt, azonnal észrevettem, hogy ön szenvedésteli életet élt. Most mondja el nekünk, hogyan jutott ideig.

Julian visszavonult a fülkébe. Ama végzeteljes est óta, amelyen Mercy Merriek a francia házikóba összekerült Grace Roseberryvel, most először tekintett vissza életének kinszenvedéseire és elbeszélte szomorú történetét, egyszerűen és hiven, smint itt következik.

Huszonkettedik fejezet.

Magdolna tanulóévei.

Mr. Julian Gray felszólított, hogy beszéljem el neki és önnök, mr. Holmeroff, mily nehéz sors volt osztályrészem. A kezdetére már nem emlékszem. Velem született az.

Anyám, — ugy hallottam beszélni, — azzal semmisítette meg egy szép jövő kiállítását, hogy mint egész fiatal leány feleségül ment atyjának lovászához. Bűnhődnie kellett vétkéért, mint minden bűnösnek. Rövid idő múlva elvált férjétől, aki csak az alatt a feltétel alatt egyezett

bele a válásba, hogy anyám neki adja kis vagyonkáját.

Anyám tehát szabadá lett, de egyúttal ki volt téve a nyomornak és éhségnek, ha maga keresi meg kenyerét.

Osztályja örökre kitaszította kebeléből; a szegény asszony tehát egy vándorszínészársulathoz csatlakozott.

Nagyon szegényes viszonyok közt élt, amikor véletlenül megismerkedett atyámmal. Magasállású ur volt, büszke állására és az akkori társaságban jól ismerte mindenki sokoldalú tehetségével és előkelő zűlésénél fogva. Anyám szép-szege lebilinselt. Elvonta a szintársulattól és elhalmozta olyan nagy fényűzéssel, amelynél nagyobbat asszony nem kívánhat.

Hogy meddig éltek együtt, nem tudom. De annyit tudok, hogy abban az időben, ameddig emlékeztem visszanyulni, atyám már elhagyta volt.

Gyanuja támadt, hogy anyám hűtlen lett hozzá. Szegény anyám haláláig nem színt meg erősíteni, hogy e gyanúsítás nagyon fájt neki, mert teljesen alaptalan volt. En hittem anyámnak, mert anyám volt. De másoktól nem várhatom ugyanazt, csak ismétlhetem, hogy mit mondtak. Atyám a legkeservesebb nyomorban hagyta el. Nem is látta többé és akkor sem ment el hozzá, amikor anyám izent érte.

Anyám újra egy szintársulattal volt, amikor már emlékszem rá. Kezám névze boldog idők voltak. A szegény művészek kedvence és szórakoztatója voltam. Megtanítottak táncolni, énekelni és ezt olyan korban, amikor más gyermekek még csak olvasni tanulnak. Öt éves voltam, amikor én is anyám mesterségét kezdem tanulni és az országos vásárok bódéiban megalapítottam kis hírnevemem. Oly korán szoktam meg, mr. Holmeroff, ahóv alatt élek, — nagyon szép nevet találtak ki számomra, hogy a színlapon jól fessen. Ha csekély bevétel-

büntetését, amely oly elhamarkodottan rendelkezésére állt az orosz kémszolgálatnak. A Zanardelli-kormány helyzetét ez a viselkedése még súlyosabbá tette, mert elfordult tőle a szocialista-párt is, amely eleinte legmegbízhatóbb támasza volt.

BELFÖLD

A katonai javaslatok ellen A katonai javaslatok ellen délután Komáromban négyülés volt, amelyen Papp Elek és Kelemen Béla képviselők is részt vettek. Kelemen hosszabb beszédet mondott a közös hadsereg és a újonclétszám fölemelése ellen. Kivüle még Mike komáromi ügyvéd beszélt, akinek indítványára a gyűlés elfogadott egy határozati javaslatot amely szerint a négyülés leír az országgyűléshez a javaslatok ellen. Végül Papp Elek beszélt, aki április 21-én a küldöttséget is vezetni fogja, amely gróf Ap-ponyi Albert házelnöknek a föllíratot átújítja.

Az újságírók közgyűlése.

Budapest, április 5.

A mai vasárnap eseményei közül méltán megérdemli a nagyközönség érdeklődését is a *Budapesti Újságírók-Egyesülete* évi közgyűlése. Hét-évi céltudatos, nemesirányú munkálkodásra tekint-het immár vissza ez az egyesület és a legújabb év-könyvében felsorolt adatok beszédesen tanuskod-nak arról az elismeréseméltó buzgólkodásról, amely, csakis fontos hivatásának tudatában, min-denkor erélyes oltalmazója volt az újságíró er-kölesi és anyagi érdekeinek. De emellett az egyesület lelkesedéssel ajánlotta föl mindinkább emelkedő népszerűségét és tekintélyét a hazafias közszellem fejlesztésére és nem egy szép akciójáv-al missziót teljesített. Így tekintélyes ösz-szeget gyűjtött a martiniquei katasztrófa áld-ozatai javára, már a humánus mozgalomban rej-lő érzelmeknél fogva is emelve a francia nemzet értékes rokonszenvét irányunkban. Az egyesület kebelében fennálló segítőalap is nemes céljához hiven teljesítette feladatát, utolsó jelen-tése is vagyonának örvendetes szaporodásáról számolhat be, megdönthetetlen bizonyítékul annak, hogy a magyar nemzet zöme elítéli azt a muló jelle-gű áramlatot, amely a sajtó beesületes munká-sainak támadásában találja kedvét. A mai köz-gyűlésen az egyetértés és összaltatás szelleme nonolt, mely ismét több idvös határozattal előbbre vitte az újságírók e népszerű szervezetének nemes céljait. A régi tisztikar mandátuma lejárt és a közgyűlés újra azokat tisztelte meg bizalmával, akik eddig nagy lelkesedéssel és kartársi ügy-szeretettel fáradoztak az egyesületért és az újság-írókért.

lunk volt, bizony sokat kellett szenvednünk. Hány-szor reméldotunk és táncoltunk a közönség előtt és otthon éhezünk és fáztunk és mégis azok voltak életünknek legboldogabb napjai.

Tízéves voltam, amikor lejutott reám az első súlyos szerencsétlenség, amelyre emlékezem. Anyám meghalt, élete virágában, bánattól emésztve. En nemskóra aztán sok balsiker után a vándorésspart is kénytelen volt feloszlani.

Igy maradtam én név nélkül, pénz nélkül, kitesztva a nagy világra, a végzeteljes örökség-gel — anyám szépségével — isten tudja, anyi áldt szenvedés után ezt hiúság nélkül mondhatom. Egyetlen barátim szegény, kopláló színeszek voltak. Ketten közülök, egy férfi és egy asszony, egy más társulatnál kaptak szerződést, engem is beleszá-mítva. Új direktorunk durva és részeg ember volt. Egy este az előadás alatt valami csekély hi-bát követtem el — és ezért kegyetlenül megver-ték. Talán örököltem valamit atyám szelleméből — de remélem, nem készívű természetéből. Elég az hozzá, elhatároztam, hogy egy pillanattig sem szolgálom tovább azt az embert, nem tördve azzal, mi lesz majd velem. Másnap hajnalban fel-nyitottam nyomorult házikóim elzárt ajtaját és egy kis csomaggal kezembem egyedül kimentem a világra — tízéves voltam akkor.

Anyám halálóságán megmondta nekem atyám nevét és londoni lakásának címét. Talán meg fog könyörölni rajtam, — mondá anyám, — ha rajtam nem is. Kisértsd meg. Volt egy pár shillingem, zsoldom utolsó keserves maradéka és London nem volt messze. De nem mentem atyámhoz, bár gyermek voltam, inkább éhen hal-tam volna, semhogy elmenjek hozzá. Nagyon szerettem anyámat és azért gyűlöltem azt a férfit, aki elfordult tőle, még akkor is, amikor az már halálóságán feküdt. Hogy véletlenül atyám volt, az nem változtatott véleményem semmit sem.

Felháborítja őt e vallomásom? Őn úgy tekint reám, Mr. Holmeroff, mintha azon meg-botránkoknak.

A *Budapesti Újságírók Egyesülete* ma délelőtt tar-totta évi rendes közgyűlését Vészi József országgyűlési képviselő elnöke alatt, aki rövid megnyitó után a jegyzőkönyv vezetésére Szatmári Mór, hitelesére pedig Szász József és Vledényi-Schankebank Károlyt kérte föl.

Az egyesület mult évi tevékenységét kimerítő jelentés kaposán elsőnek Gerő Ödön szólat 161 s a következő indítvány terjesztette a közgyűlés elé:

A *Budapesti Újságírók Egyesülete*, örömmel konstatálván azokat az eredményeket, amelyeket eddig az újságírók érdekeinek megvédésével, se-gítségülajlaja által pedig a támogatásra szorult újságírók segítségzésével elért. utasítja a választ-mányt, hogy az újságírók szakszervezet létesítését szem előtt tartva, a munkaszerveződés megálapí-tása érdekében minden szükséges lépést meg-vegyen.

Vészi József elnök nagy tetszéssel fogadott lel-kes válaszában kijelentette, hogy az indítvány érte-lmében való munkálkodás egyik főcélja az egyesület-nek és hogy ennek a törekvésnek mihamar meg is lesz a kívánt eredménye. Az indítványt egyébként a maga részéről is pártolja, annál is inkább, mert az újságírók a mai antiszocialista elveket hangoztató korban ugyszólván a társadalomnak egészen külön-álló kis szervezetét alkotják amely mindenképpen rá-szorul érdekeinek hatékony véde mére.

Az elnöknek éjjenzéssel fogadott beszéde után Singer Zsigmond, az egyesület tiszteletli tagja közö-nyet mond azért, hogy az egyesület évi jelentése is megemlékezett az ő ismeretes ügyéről és kiemelte a választmány határozatát, amely az őt ért támadások ellen erélyesen tiltakozott. Amidőn ezért a mai köz-gyűlésen is háts köszönetét nyilvánítja az egyesület-nek, biztosítja kartársait, hogy ő sohasem akar más lenni, mint hivatását lelkiismeretesen teljesítő, tiszte-séges hírlapíró. Szavalt a közgyűlés lelkes éjjenzés-sel fogadta.

Ezután dr. Fehér Jenő szólat föl az évi jelen-tés ama passzusánál, amely a Hírlapírók Nyngdíj-in-tézetébe való belépésre buzdítja a tagokat Tudomása szerint ugyanis a könyvnyomatos lapok munkatársait, akik hivatásos újságírók, a nyugdíjintézet nem veszi fel tagjai közé.

Vészi József megnyugtató válasza után, hogy a nyugdíjintézet semmiféle különbséget nem tesz az újságírók között és szívesen fogadja őket, akár napi-lap, akár könyvnyomatos lap munkatársai legyenek is az illetők, az interpelláló a jelentést örömmel vette tu-domásul.

Ugyancsak e felszólalás kapcsán Hajdu Miklós szóhabozta azt a már egyziben lemerült indítványt, hogy a nyugdíjintézeti járulékok bizonyos százalékát a munkaadók viseljék. Vészi József elnök kijelentette, hogy ennek a kérdésnek a megoldására a választ-mány bizottságot küldött ki, mely remélhetőleg nem-sokára jelentős eredményeket fog felmutathatni.

Mandoussky Richárd rámutat arra a sérelme-re,

Gondolja meg csak, sir. Elkárhoztatnak imént mondot szavaim már kora gyermekésem-ben mint szívtelen teremtet? Mi az atya gyer-mekének, ha sohasem hiátazta azt térdein, ha sohasem csókolta meg és sohasem adott neki ajándékot? Ha az után találkoztunk volna, nem ismertük volna egymást. Talán később, amikor Londonban nyomorogtam, anélkül, hogy tudtam volna, atyámtól is kértém koldus-alamizsát — és ő talán egy pennyt dobott oda leányának, hogy lerázzon nyakáról, ő sem tudva, hogy leányának adott alamizsát! Ily körülmények közt hogy lehet szent a viszony apa és gyermeke közt? Még a mezei virágoknak is szükségük van világos-ságra és levegőre, hogy nőhessenek. Hogy virá-gozzék a gyermek szeretete, ha senkiséim ápolja.

Csekély megtakarított pénzem hamar el-fogyott volna még akkor is, ha öreg és elég erős lettem is volna, hogy valamit kezdjek vele. Így azonban néhány pár shillingemet nemskóra el-vették tőlem a cigányok; azonkívül különböző módon hasznosították személyemet. Rövid idő múlva a cigányokra is rossz idők jártak. Néhá-nyat közülök bezártak, a többiek szétszóródtak. Borzalmas napok következtek.

Nem akarom önt gyermekésem e részé-nek bővebb esetelésével fárastani és kinozni. Elég, ha azt mondom, hogy mindig mélyebbre és mélyebbre süllyedtem, míg nem az után gyújtót árulagtam. Anyám öröksége nem egyszer sárpene-darabokat is hullatott ölembe, mert gyújtóimért sohasem adtak volna ily nagy pénzt, ha csunya lettem volna. Azokban a napokban arcom volt a legjobb barátom, fájdalom, később legnagyobb szerencsétlenségem.

Eszébe jut-e az a nap, Mr. Holmeroff, amikor nemrég sétálni mentünk? Akkor meglep-tem, megsértettem önt és nem adhattam felvíá-gosítást viselkedésemről.

(Folytatása következik.)

hogy egy zágrábi lapnak küldött és magyar szellem-ben írt tudósítása következtében az illető lapot a horvát fővárosban konfiskálták. Figyelmeztet erre az anomáliára s kéri az egyesületet, találjon módot arra, hogy az ily eljárás ellen tiltakozását fejezze ki. Vészi József kijelentette, hogy az orvoslásra módot fognak találni.

A jelentés aztán a közgyűlés egyhangulag tu-domásul vette és Szatmári Mór föltitkár indítványára elhatározta, hogy mindazoknak, akik az egyesületet anyagilag támogatják, a kiadóknak akik a könyvtár ál-ományát gyarapították, és az egyesület buzgó or-vosainak hálás köszönetet mond.

Különös hálaíjt és elismerését nyilvánította a közgyűlés Cziklay Lajosnak, a segítőalap igazgató-tanácsa alelnökének, aki e minőségében a tanács si-keres és áldados munkája körül fáradságtalan tevé-kenységet fejtett ki, és kiváló érdemeket szerzett.

Még Goda Géza interpellált a vasuti szabad-jegyek dolgában, de Vészi elnök válaszában ő is meg-nyugodott.

A közgyűlés utolsó pontja a választások meg-ejtése volt. Az elnök két szavazatszedő bizottságot küldött ki, az egyiknek tagjai: Mandoussky Richárd, dr. Fehér Jenő és Fülel-Szántó Lajos, a másiké: Engel Samu, dr. Bodor Zsigmond és Lukács Gusztáv.

A szavazás eredménye a következő volt: Elnök egyhangulag Vészi József. Alelnökök: dr. Erdődy Lajos, Hoity Pál és Szabó Endre. Főtktár: Szatmári Mór. Tit-kár: Holtósy Géza. Gazda: Rajna Ferenc. Másodgazda: Boross Samu. Pénztárnok: dr. Dióssy Béla. Ellenőr: Káhnoki Henrik. Főkönyvtáros: Bárony István. Ügy-vező: dr. Fekete Ignác. Könyvtáros: Szendy Károly. Számvizsgálók: Loránd Dezső, Lusztig Pál és Jancsó Dezső. A választmány tagjai lettek: Adorján Sándor, Bajza József, Bleicher Miksa, Bernát Ottó, Cziklay Lajos, Deutsch Antal, Diner-Dénes József, Friedrich Tivadar, Gerő Ödön, Gracza György, Halom József, Hentaller Lajos, Kabos Ede, Lándor Tivadar, Lyka Károly, Nagy Miklós, dr. Papp Dávid, dr. Pályi Ede, Radó Samu, dr. Schiller Henrik, Seress László, Singer Zsigmond, dr. Soltész Adol, Sturm Albert, dr. Szalay Mihály, Szemecz Emil, Szendehelyi Sándor, dr. Széklay János, Vledényi-Schankebank Károly és Toma Szilárd.

HIREK

Budapest április 5.

— **BUDAPESTI NAPLO.** Március 31-ikén új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azo-kat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejékorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytala-nul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** Csávossy Béla, a képviselő-ház háznagya csúszos bántalmakban szenved s az ágyat néhány napig nem hagyhatja el. — Dr. Csatóry Lajos miniszteri tanácsos ma a keleti expresszvonat-tal néhány napi tartózkodásra Konstantinápolyba utazott.

— **A kereskedelmi miniszter rendelete.** Láng Lajos kereskedelmi miniszter elrendelte a posta-és távirádkivételoknak, hogy itt magánipar által előállí-tott levelezőlapokat csak az esetben terheljék meg portóval, ha azok szembetűnően nagyobbak, azaz minden levelezőlap, mely 1¹/₂ centiméternél nem szembetűnően nagyobb a rendes levelezőlap díjért szállítható. Az egyetemes postaszerveződéshez tartozó fogantatási szabályzat a levelezőlapoknak csak maximális mé-reteit határozza meg, tehát ebből kifolyólag a keres-kedelmi miniszter egyszerűsindít az is elrendelte a postahivataloknak hogy a magánipar által előállított levelezőlapok mindaddig szabályszerűek, míg azok a hosszban 11¹/₂, szélességben 7¹/₂ centiméternél nem kisebbek.

— **A történetírók kongresszusa** Rómából táv-iratozók: A történetírók kongresszusának tagjai ma megnézték a római ásatásokat és emlékeket, aztán a ma bezentelt császári lépcsőn át a Palatinusra mentek, hol Nasi közoktatási miniszter fényes toga-dást tartott, amelyen Cocco Ortu miniszter, Talamo és Squitti államtitkárok, a hatóságok képviselői és 2500 kongresszusi tag volt jelen.

— **Fadrusz János díszpolgárága.** Kolozsvár város tisztagu küldöttsége ma délelőtt 10 órakor nyuj-totta át Fadrusz Jánosnak a Mátyas-szobor megalkotó-jának a művész naphegyi műtermében a díszpolgári oklevelet. A küldöttségben, melyet Svacsina Géza polgármester vezetett, résztvettek: báró Feilitzsch Arthur, a város II. kerületi képviselője, Esterházy László főjegyző, Fekete Nagy Béla városi tanácsos. B. Bak Lajos nagyiparos, Nagy Lajos kir. tanácsos. Székly Miklós, dr. Török István, dr. Szamosi János egyetemi tanár és Tamassy István. Svacsina polgár-

mester szép beszéd kíséretében nyújtotta át a díszlevelet, mire Fadusz meghatva közönte meg a város elismerését. Délben báró Feilitzsch Arthur megvendégelte a küldöttséget a Drechsler-vendéglőben, este 8 órakor pedig a Pannónia-szállóba gyűlt össze a társaság.

— **Nemzetközi fényképészeti kiállítás.** A Photo-Club kiállítását ma nyitották meg a Nemzeti Szalon helyiségében nagy ünnepességgel és lényeges közönség jelenlétében. A kiállítást *József Agost* főherceg nyitotta meg, akinek fogadására megjelentek *Wlassics* Gyula közoktatási miniszter, *Láng Lajos* kereskedelmi miniszter is. Ott voltak: gróf *Esterházy* Mihály, a Photo-Club elnöke és a kiállítás tevékeny rendezője, gróf *Széchenyi* Béla leányaival, *Horváth* Elemer m. tanácsos, *Matkovits* Sándor és neje, *Lukasich* Béla és neje és a fővárosi előkelő társaságok még számos tagja. Pontban délelőtt 11 órakor érkezett meg *József Agost* főherceg, honvédszár-őrnagy egyenruhában, gróf *Szapáry* József százados, kamarai előláró kíséretében. A főherceg a Szalon bejáratánál *Wlassics* miniszter, gróf *Esterházy* elnök és dr. *König* Tivadar titkár fogadták. A főherceg barátságos kezei szorított *Wlassics* miniszterrel és gróf *Esterházy*-val a szután bejárt az első terembe, ahol az egybegyűlt közönség telkes éljenzással fogadta. Gróf *Esterházy* Mihály elnök meleg szavakkal közönte meg a főhercegnek, hogy a kiállítás védnökségét elvállalta és megnyitására személyesen megjelent.

„Meg fog győződni fenséged — ugymond — hogy a fényképészet mai fejlődésében többé nem pusztán időtöltés nem is a turista naplója, hanem komoly művészi törekvések eszköze. Ma nem a kép technikai kivételének jóságát, hanem azt mérlegeljük, vajon a kép felselt-e bennünk azt a bangulatot amelyet a művész maga átérezett.” Ezzel jelkerte a főherceget a kiállítás megnyitására.

József Agost főherceg így válaszolt:

Öszinte örömmelnek adok kifejezést, hogy a művészetnek ez a szép ága edez házakban is meghonosult és hogy, a többi nemzetekkel egyetemben, bemutatjuk haladásunkat e téren is. Mindazonok, akik a kiállítást létrejöttén fáradoztak és abban részt vesznek, öszinte köszönetet mondok. A kiállítást ezenel megnyitottam nyilvánítom. (Élénk éljenzés)

A főherceg ezután üdvözölve a fogadására megjelenteket, közöttük első sorban *Láng Lajos* minisztert, az elnök kalauzólása mellett behatóan megszemlélte és megdicsérte a kiállítást.

— **Andrássy Aladár temetése.** *Roasny*-ról táviratozzák: Ma délelőtt tolyt le gróf *Andrássy* Aladár temetése *Kraszna-Horka* várában. A halottat hozó személyvonat 7 óra 45 perkor érkezett *Roasny*-ra. Ezzel a vonattal érkeztek a család tagjai is és a küldöttek. A hatóság képviselőiben az állomáson *Szilágyi* polgármester, *Szilágyi* rendőrkapitány és dr. *Pusch* főorvos várak a gyászközönséget. A halottat *Fabian* apátplébános beszentelte, azután a gyászkoosira emelték a koporsót és megindult a gyászmenet *Roasny* városán keresztül *Kraszna-Horka*-árájára. *Kraszna-Horka* előtt *Szkapulj* plébános és gróf *Andrássy* Dénes uradalmainak tisztikara fogadta a gyászmenetet. Közél 12 óra volt, mikor a koporsót *Kraszna-Horka*-vára kápolnájában ravatalra helyezték.

Ot *Irankovits* János roasnyói püspök lényes segédlettel esendes gyászmisét mondott, amelyen a növendékpánság énekkara *Kiss* Aladár premontrai kanonok, főgimnáziumi tanár vezetése alatt Kilsz gyászmisét adta elő. A ravatal körül foglaltak helyet a család tagjai: Gróf *Széchenyi* Aladár, *Széchenyi* Marietta grófnő, továbbá az Országos Magyar Gazdasági Egylet küldöttsége, a Mezőgazdák Szövetkezetének küldöttsége, a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület, a Magyar Aitalános Hitelbank igazgatóóságának küldöttsége, továbbá *Hámos* főispán, *Bornemissa* alispán, Zemplénmegye küldöttsége, gróf *Hadik* főispán, *Dókus* alispán. *Roasny* városának, a két roasnyói kaszinának és a roasnyói főgimnáziumok küldöttségei, *Andrássy* Géza és Dénes grókok uradalmainak tisztikara, az elhunyt gróf uradalmainak tisztikara, lovag *Aszbahs* Leó vezetése alatt és a szomszéd községek küldöttségei. A váruadván több ezer főnyi közönség szorongott. A gyászmenet után *Irankovits* püspök beszentelte a halottat, mire az uradalmi tisztviselő bevitte a koporsót az *Andrássy*-családnak a várkapornálval kapcsolatos közsé sirtóitába. — A *Roasny*-tól *Kraszna-Horka*-ig tartó másférai utat a család tagjai és a küldöttségek gyalog kísérték a holttestet.

— **Egy alispán balesete.** *Komárom*-ból táviratozzák: *Ghyecy* Dénes komáromi alispánt sajnálatos baleset érte. A lovai ugyan elragadták a kocsiját s az alispán kiesett, miközben fejt és karján erősebb zúzódásokat szenvedett. Remélhető azonban hogy néhány nap alatt teljesen jólépül.

— **Az okkupáció jubileuma.** Ez évben lesz huszonöt éve, hogy monarkánk Bosznia és Hercegovina okkupálására vállalkozott. A jelenleg Esztergomban székeltő 26. gyalogezred, mely szintén résztvevett az okkupációban és több ízben is volt, ez év őszén készül megünnepelni a jubileumot. Az ezred most állítja össze az okkupációban résztvevők névsorát.

— **Véres tüntetés Belgrádban.** *Belgrád*-ból táviratozzák: A rendőrhatalom rendeletet adott ki, hogy a kereskedelmi alkalmazottak tartoznak maguknál hordani oly szolgálati könyveket, mint a többi alkalmazottak. E rendelet miatt a kereskedőségek tiltakozó gyűlést tartottak, de a rendőrség feloszlatta a gyűlést, aminek következtében a segédek a belügyminisztérium előtt tüntetni akartak, de egy osztály csendőrség megakadályozta szándékuk végrehajtását. Osszeütközésre került a dolog a csendőrséggel, mely szuronyát használta s a néhány száz főnyi tömeget, amelyhez vagy 50 diák is csatlakozott, szétkergette. Több tüntető megsebesült. A Terézia-téren néhány ablakot bevették. A kereskedőségek és diákok tüntetése este 7 óra felé megújult a Kalinegdán-téren. Két század katonaság vonult ki, mely a diákok provokáló magatartása következtében kénytelen volt többször sortűzet adni. A sebesültek számát még nem tudják.

— **Oszták írók egyesülete.** *Bécs*-ből jelentik: Ma délelőtt a közoktatási minisztérium dísztermében *Hartel* miniszter elnökle alatt tartották meg a bécsi irodalmi egyesület alakuló közgyűlést, amelyen igen sokan vettek részt, közöttük *Koerber* miniszterelnök, *Unger*, a birodalmi törvényszék elnöke, *Suess*, a tudományos akadémia elnöke, az urakháza számos tagja, főhivatalnokok, számos egyetemi tanár, író stb.

Hartel miniszter a gyűlést beszédrel nyitotta meg, amelyben utalt arra a törekvése, hogy Ausztriában is létesítsenek egy központot, amelyben az ausztriai német költők és írók életének és alkotásainak dokumentumait összegyűjtik. Az egyesület legközelebbi feladata az osztrák-német irodalmi levéltár megállapítása lesz a weimari Götthe- és Schiller-levéltár mintájára, valamint *Grilparzer* műveinek, leveleinek és naplójának teljes, kritikailag feldolgozott kiadása. A tetszéssel fogadott beszéd után elfogadták az alapszabályokat, *Hartel* díszelnökké és *Glossy* kormánytanácsos elnökké választották.

— **Az amerikai munkásviszonyok.** Az Amerikából mest érkező lapok borzalmas részletek közölnek arról az önkényről, melyvel a munkásokkal bánnak az Újvilágban. *Eltik*ssleiben a ménkások a munkát fölmondottak, mert a keresetet keveselték. A tömeg, miután a gyárüzemeltetés a fölmondást nem fogadta el a bányá elhagyására határozta el magát. Az örök azonban újakat állították és fölcszították őket a munka folytatására. A munkások ellenszeregettek a valóságos harc tört ki. A bányarők eles golyórá töltött fegyvereket használták, amire hat ember holtan esett össze, 10–15 pedig ki súlyosan, ki könnyebben megsebesült. *Mokva* János magyarországi ruhétű egy brazilai ember gyilkolta meg.

— **Házasság.** Fényes esküvő volt ma délelőtt 1/2 12 órakor a donány-utcai izr. templomban. Dr. *Neuwirth* Gusztáv vezette oltárhoz dr. *Schiller* Zsigmondnak, a Pester Lloyd segédserkesztőjének leányát, *Nellyt*. Az esküési szertartáson nagy számú előkelő közönség volt jelen, melynek soraiban ott láttuk a *Pesti Lloyd*-társulat igazgatóságát és választmányát, *Köhner* Zsigmond elnök és *Weisz* Berthold udvari tanácsos országgyűlési képviselő vezetése alatt, *Müller* Kálmán miniszteri tanácsost, *Neményi* Ambrus, *Wolfner* Tivadar országgyűlési képviselőket, *Goldzeher* és dr. *Baron* egyetemi tanárokat, *megyeri* Károly Lajos, *botai* *Háros* József városi és *Selmek* Henrik közúti villamos vasúti igazgatókat *Rodetzky* Jenő cs. és kir. kamarást *hatvani* *Deutsch* Sándort, továbbá a *Pester Lloyd* szerkesztőségének, kiadóhivatalának és nyomdász-műhelyzetének élén dr. *Falk* Miksa országgyűlési képviselőt stb. Az esküési szertartást dr. *Kohn* főrabbi végezte, aki gyönyörű beszédet intézett az ifjú párhoz.

Földiák Margit kisasszonyt, **Földiák** Gyula és neje, **Temessváry** Ilka leányát ma vezette esküvőre *Heuberg* építésmérnök. A politikai élet és a pénzügyi számos tagja vettek részt a dohány-utcai templomban lefolyt ünnepségen. A családtagokon kívül ott volt: báró *Bánffy* Dezso főudvarmester, *Buny* Béla, *Nagy* Gábor, *Abonyi* Emil, *Förray* Ferenc műszaki tanácsosok. *Tabay* József kamarás, *Kuffy* Pál kormánybiztos, *Eötvös* Károly, *Gajári* Géza, *Fischer* Győző, *Sándor* Pál, *Vászyoni* Vilmos országgyűlési képviselő, az összes demokrata körök küldöttségei. Ott volt továbbá *Chern* Ferenc főrendiházi tag, *Lánczy* Leó udvari tanácsos. *Szeles* Lajos bankigazgató, *Alexander* Bernát és *Bánóczy* József egyetemi tanárok stb.

— **Erzsébet-Népakadémia.** Az *Erzsébet-Népakadémia* igazgatósága legutóbb tartott ülésén dr. *Hegedűs* István elnöklele alatt számolt be a szervezés eddigi eredményéről. A pénzkészlet a legújabb adományokkal már 3900 koronára emelkedett és így a helyiségek berendezése az őszre még remélhető jövedelem biztosítja lesz. Az elnök bejelentette, hogy sikerült is egészen megfelelő helyiségeket találni, valamint a *Szabad* Licensummal és a vasárnapi munkáladásokat szervező bizottsággal az előadások rendezésére névbe megállapodásra jutni. Jelentette továbbá, hogy a *Turista-Egyesület* budapesti osztályának vezetősége is örömmel fogadta azt az ajánlatot, hogy az *Erzsébet-Népakadémia* tagjai között a turistásgal fejlessze. Az ülés végül a könyvtárszervezéséről is gondoskodott és köszönetet mondott a legújabbban helyt adományokról.

— **Kongresszus Nagyszalontán.** Bihar megye második nagy városát szemelte ki ez évre a magyarországi újjászervezett szociáldemokrata-párt, hogy ott tartsa meg évenként szokásos országos gyűlését. A nagyszalontai országos tanácskozás április 12-től bezárólag április 16-ig tartatnak meg az állandó színház épületében. A kongresszuson a papi vagy szekularizációjait proklamálni fogják. *Beleics* Gusztáv ama javaslata fölött, hogy az alöldi hitbizományok tétésenek át erdős vidékekre, külön határozatokat akarnak hozni.

— **A meteorológiai és csillagászati múzeum.** Az országos meteorológiai intézet kiadásában megjelent az intézet kebelében 1896-ban dr. *Konkoly-Thege* Miklós miniszteri tanácsos által tervezett meteorológiai és csillagászati múzeum tárgyulatója. A több mint 350 számot meghaladó múzeumban érdekesnél érdekesebb régi műszerek és eszközök vannak, számos légsúlymérő, hőmérő, hygrométer, napóra irányító, kép, optikai üvegek, régi órák, régi villanyos lámpák, fotografiai kazeták, geoditák csillagászati és mérnöki műszerek. A múzeum tisztán ajándékozás útján jött létre: az igazgató felhívja a közönség figyelmét az érdekes múzeumba. Akinek valamely e múzeumba való tárgya van, mihez kegyeletes családi emléket nem fűzi, annak odaajándékozása által emelt a múzeum értékét és megőrvi tárgyait az elkallódástól. A múzeum jelenleg még az 6-gyalai meteorológiai obszervatóriumban van, de amint a meteorológiai intézet palotája felépül, az Budapestben helyezik el és nagy közönség előtt nyitva lesz. Az ajándék-tárgyak küldendők: a meteorológiai intézetbe, II. ker. Fő-utca 6. szám.

— **Az igazság Bernarda nővéréről.** Ily címen *P. Szabó* Sándor domonkorendi tartományi főnök *Bécs*-ből hosszabb nyilatkozatot küldött be hozzánk a közönségi apáca-zárdából elmenekült *Mühleit* Mária ügyében. A tartományi főnök ur, ahelyett, hogy a közönségi zárdát védőné, kiméletlen szavakkal nekiront a védelem nőnek. A nyilatkozattól mi megvonjuk a publikációt hiszen, mint a tartományi főnök ur írja, a „beszúletében mélyen sértett zárdá” a sajtóban kóholt rágalmaszásokért a bíróság előtt fog elégtételt követelni. Így tehát módában lesz a nyilvánosságának megismernie a *Bécs*-ből importált nyilatkozatot.

— **Halálozás.** A *Turul* légbajlon szerencsétlenül járt *Ordódy* Pál temetése ma délután 3 órakor volt *Bagatán* őrási részvét mellet. Az elhunyt családtagjai közül jelen volt *edessanyja*, a volt miniszter özvegye neje, leánya, veje gróf *Csáky* Károly huszárkapitány, továbbá ott volt Komáromvármegye tisztikarának küldöttsége, *Sárközy* főispán, *Erdeley* Gáspár árszéken elnökkel és *Asztalos* Béla főjegyzővel az élén, az érsekújvári takarékpénztár, a honvédszaktár, a prímási gazdaságtestek küldöttsége. *Ghyecy* Béla altábornagy, *Feszty* Béla és *Kobek* István képviselők a nagybirtokegsság színe-java és őrási számú résztvevő közönség. Az elhunyt atyja, *Ordódy* Pál miniszter melé temették a családi sírjába.

— **Eltűnt uriaszony.** *Goldhammer* Károly nagykanizsai hivatalnoknak a felesége, *Rosenfeld* Iona a napokban eltűnt Lipót-kört 6. számú lakásáról. A férjétől válóféiben volt és azt hiszik, hogy öngyikosságot követelt el. Levelet hagyott hátra, amelyben elkeseredett hangon panaszolja el boldogtalanságát és a végén azt írja, hogy nem bírja el a szenvedéseket: megöli magát. A boldogtalan fiatalasszony családja 200 korona jutalmat ad annak, aki megtalálja az elbujdosott asszonyt. Az eltűnt nagy műveltségű nő. Négy nyelven: magyarul, németül, franciául s angolul beszél; 27 éves, a terméke alacsony, az arca halvány, a haja, szemé fekete. Az eltűntet keresi a rendőrség.

— **A magyar minorita-rend.** A magyarországi minorita-rend névtára most jelent meg Aradon. A kulturális és humanus téreken kiváló buzgóssággal és nemes hazafissággal működő rendnek tizenegy plébániája és hetvennégy főkegyháza van.

A jelentés adatai szerint fenntart a rend 1 hitudományi intézetet, 2 középiskolát és 7 elemi iskolát. A 10 rendi iskolát 1077 növendék látogatja. Ezenek az iskolákon kívül 6 iskolában rendi tagok tanítják a hit- és erköbiant 1907 tanulóinak. A rend összes személyzetének száma 49; ezek közül ádozó pap 74, fogadalmas növendék 6, újnc-növendék 16, segédlelvér 6. A rend generálisa dr. *Carattoli* Lőrinc, ügyvivője dr. *Oliveri* József, magyarországi rendfőnöke dr. *Csák* Alajos Czirkák a vaskoronarend lovagja, rendfőnök és szépművészek tudora rendi magiszter. Főnöki titkár *Monay* Sándor Ferenc, tartományi titkár *Zsuffa* Fausztin. Házfőnökök: *Supka* Alajos Béla Arad, *Nits* Pál Güezér Szeged, *Pataky* Ferenc Miksa Lugos, *Csüörtök* György Arnold Pancsova, *Tizedes* Antal Tóbiás Eger, *Dobry* ék János Alajos Nagybánya, *Konkoly* János Barabás Nyírbátor. Mahalosik *József* Bonaventura Szilágysomlyó, *Bajay* József Amand Miskolcz, *Belecs* Pál Kornél Csütörtökhegy, *Mátéfi* Ferenc Ipoly Lőse, *Schmidmayer* Mihály Antal Imreg, *Szöke* Mihály Dániel Kolozsvár, *Révész* Ferenc Ciril Kézdivásárhely, *Doh* Ignác Odón Nagyenyed, *Berényi* János Gedő Marosvásárhely.

— **A tolvaj fogazata.** Tolvajok s más gonosz-tetők megépesítve tudvalevőleg nagyon gyakran egy-egy kis véletlenségtől függ. Tromső városában a napokban betörték kővetek el egy kereskedőnél, A

tolvaj mindenféle holmit elvitt és végzett munkája után a jól felszerelt éléskamrába ment, hogy egy kisé kalmározzék. Másnap ugyanis az éléskamrában ételmaradékokat találtak, köztük egy darab sajtot is, amelyben ott volt még a tolvaj fogazatának a nyoma is. A rendőrség is megvizsgálta a sajtot és eltette bünjének. A sajtban talált nyomok szerint a tolvajnak nagyon szabálytalan fogazata lehetett. A rendőrség egy inast gyusanított, aki azonban keményen tagadott. Ekkor elküldték egy fogorvoshoz, hogy csináljon viaszlenyomatot a fogazatáról. Összehasonlítván a két lenyomatot, kétségtelenül hasonlóan találták és ezen az alapon az inas be is vallotta a betörést és még két másik betörést is bevallott.

Amikor a parlament nótázik. Mulatságos jelenet játszódott le az olasz parlament keddi ülésén. Az igazságügyi re'ormról tanácskoztak. midőn fölállt Guerri republikanus képviselő, aki állandó alakja az ülésnapoknak, és annak bizonyítására, hogy a dél-olaszországi bírók mennyire nem tárgyilagosaak, egy ott hozott ítélet megokolását akarja felolvasni. Egy házasságtörési pörrel volt szó és az érzelmes törvényszéki elnök a következő szavakkal kezdte megokolását: „Röberts és Enrica már régen szerették egymást.” Ez pedig egy nagyon ismert olasz népdal első sora, ami a képviselőket homéri kacajra ragadta. A képviselők egy része dalolni kezdett, a tárgyalást nem lehetett folytatni s az öreg Bianchierinek, a képviselőház elnökének csak egy négyedóra mulva sikerült a nótázó parlamentet lecsendesíteni.

Lovagias egy a feleséggel. A colmari bíróság ugyancsak különös válpörrel tárgyal. Az egyik fél, egy straszburgi katonatiszt, maga jelent meg a bíróságot előtt és a következőket adta elő: Egy este heves szótárlása támadt a feleségével, aki egyszer csak azt mondta neki:

— Hiszen te sokkal gyávább, vagy, semhogy meg mernél ütni.

— Mit tegyek mint porosz katonatiszt — folytatta tovább — amikor a feleségem azt vágja a szemembe, hogy gyáva vagyok? Ha egy másik tisztnek a felesége sértett volna meg, akkor legalább az urát vonhatnám felelősségre, de a feleségemről lévén szó, csak nem hivhatom ki önmagam. Ezért borzasztóan ingerült lettem. Gyertyát gyújtottam és háromszor felszóltottam, hogy vonja vissza a sértést, mivel semmiféle más eszköz és mód nem állt a rendelkezésemre, hogy állásomnak megfelelő elégtételt kapjak. Mint mindig, a feleségem most is dacoskodott és nem vont vissza semmit. Mivel azonban jogom van elégtételre és meg is kellett szereznem az elégtételt, botot ragadtam és néhányszor ráütöttem a feleségemre.

A tiara. Mindenki tudni fogja már, hogy a hírhedt louvre-i tiaráról van szó, amelynek valódi vagy hamis voltán folyik a nagy vita. Már állandó a tiararovat, nem mulik nap, hogy ne érkezék róla valami friss hír. Most a párisi *Figaro* közzé teszi Bendorf Ottó udvari tanácsosnak és bécsi egyetem tanárának 1896. február 26-ikán kelt levelét, amelyben *Sajjtárs* tiarájáról véleményt mond. A jelentés így szól: „Kételkedve fogtam hozzá a vizsgálathoz s tág teret engedtem ama tudományos kétségnek, amely ily sajtárszerű tárgyakkal szemben mindig meg van okeiva, de érett megfontolás után ki kell jelentenem, hogy a tiara valódiságához semmi kétség sem fér.”

Szóval ez egy igen szavazat a valódiság mellett.

Az Államvasutak évadkezdésének számserűsége. Az ipari és kereskedelmi körökben kételyek merültek fel arra nézve, hogy a magyar királyi Államvasutak 1902—1903. évre szóló évadkezdésvezeménység I. és II. visszatérítési táblázataiban foglalt díjkezdemenyek az osztrák-magyar és nyugot-magyar-osztrák vasuti kötelek keretében folyó évi március 10-én kiadott új díjsabások díjtételeiből engedélyeztetnek-e ezután vagy pedig az évadkezdemenyek kihirdetése napján érvényben volt díjsabások díjtételeiből. Minthogy kaulaukosok pontos megejtethetése végett a szállított telemek költsége és minden kétséget kizáróan tájékozva kell lenniök, illetékes helyről utólagos felszámolások elkerülése érdekében is annak közlésére vagyunk felhiva, hogy a hirdemének világos határozatainak megfelelőleg a magyar királyi Államvasutak é díjkezdemenyeket az azok életbelépésének napján érvényben volt díjsabásokban foglalt díjtételekből fogják folyósítani s ennéltova a díjsabásokban folyó évi március 10-én beállott változások által a nettó díjtételek nem érintetnek.

A roueni örökösödés. Nagy feltűnést keltett, annak idején egy végrendelet, amelyben egy Saint-Quen de Pierrecourt Rouen városára alapítványt hagyott, hogy annak százezer frankos kamatait óriás párok jutalmazására fordítsák, illetve lehetővé tegyék, hogy óriáspárok összekérülhessenek, megházassodhassanak. A nagylelkű adakozónak az emberi nem regenerálásának a szép eszméje lebegett a szeme előtt, amikor alapítványát megtette. Végrendeletében azonban még valamivel bizta meg Rouen városát. Hogy tudniillik fizessen ki egy Bichsel nevű kisasszonynak öt millió frank tőkét. Ezzel a Bichsel kisasszonnyal

pedig a milliomosnak viszonya volt, s ez összeggel bőséges háláját kívánta kifejezni. Rouen városának azonban derogált az a megbízás, halasztotta a kifizetést. Közben a végrendelező rokonai meg is támadták ezt a passzust. A pörökösödésnek most az lett a vége, hogy a kisasszony megnyerte a pört.

Hárommillió lopás. Szó volt már róla, hogy signora Virginia Quartarától, egy genuai bankár özvegyétől, körülbelül hárommillió lírát loptak el ismeretlen tettesek. A duszagdag hölgy Casale Monferrato közelében lévő birtokon lakik. A jószágot volt kocsisa, Giovanni Bellavita, negyvenhétéves ember, két gyermek apja, igazgatta. Signora Quartara mint nagyon jótékony hölgy ismeretes, valósággal szent híreben áll. Rendkívül egyszerűen él s mivel nincs családja, azért minden vagyonát jótékony célra fordítja. Jóságából a legnagyobb részt jószágigazgatója vette ki, aki egészen szegény emberből egy nagy elektromos malom tulajdonosa lett. Signora Quartara a pénzét egy pénzszekrényben őrizte, amely a legújabb szerkezetű. A pénzszekrény kulcsát az iróasztalában tartogatta. Csak házipénztárának a kulcsát, amelyben hatvanöt ezer lira volt, tartotta a zsebében. A tolvaj egy éjjel a ház ajtajába lyukat furt, ilyen módon kinyithatta az ajtót, bejutott a pénztárszobába, kinyitotta a pénztárt s elvitte az értékpapirokat. Signora Virginia Quartara, mikor megtudta a tolvajlást, főjelentést tett, de azért ugy látszik nem igen busul a veszteségén, meri így szólt a rendőrbiztoshoz:

— Csak azt sajnálom, hogy nem tehetek többé jót, mert a vagyonom most már csak a jószágom és néhány ezer lira készpénz. Ha tudtam volna, hogy ebből a tolvajlásból ilyen nagy kellemetlenségem lesznek, föl sem jelentettem volna.

A nép között az a vélemény van elterjedve, hogy a jószágigazgató a tolvaj, aki, bármint halmozta is el bőkezűségével urnő e, mindig zuglódtott. Ballavítát alaposan kivallatták és végül letartóztatták.

Az anarkhista becsülete Erdékes esetet mond el egy bécsi lap. *Cyvoet* francia anarkhista az esküdtszékhez fordul, hogy egy husz évvel ezelőt ellene folytatott pört feljuttassanak. 1882-ben Lyonban *Droit social* (Szociális jog) cím alatt anarkhista lap jelent meg. Ugyanaz év március 12-ikén egy cikk jelent meg ebben a lapban *Lebu* cím alatt, amely az *Üsd agyon-kévéhez* éjjeli életét leplezte le. „Éjjeli után ott látni a burzsoázia virágját... A forradalom első ténye ennek a pokolnak a szétrombolása legyen.” Október 21-én egy anarkhista szónok egy gyűlekezetben beszédet mondott.

— Hol taláni a burzsoázia? — mondta többek között — az *Üsd agyonban*, ahol asszonyokat, leányokat pénzért megveszik, amelyet tötekek loptak. Ennek véget kell venni. Nincs már messze az ideje. Két nappal később bomba robban fel a kávéházban. Egy vendég meghalt, többen megsebesültek. Az alaművészség, miután sokáig nem tudták kinyomozni a tettest, úgy érezték, hogy a felingerült burzsoázianak áldozatot kell adni és törvény elé állította *Cyvoet*-ot. Amár csak az volt a büne, hogy az említett anarkhista lapot egy hónapig, még pedig a cikk megjelenése és ama beszéd elmondása között lévő időben szerkesztette, mégis halálra ítélték. De végre nem hatottak az ítélet, hanem életnősszig tartó kényszermunkára ítélték. Tizenöt évvel később *Cyvoet* kegyelmet kapott és visszatért Franciaországba U-Kaledóniából. Rehabilitálni kívánta magát, de mivel *causa indicata* esete írgott fen, „újabb tényre” volt szükség. Ezt megtalálta a cikk szerzőjében, aki mint felújító okozta a merényletet. Ez a szerző még él és jelentkezett. A neve *Damians*. *Cyvoet* most már reméli, hogy megszerzi ártatlanságának a nyilvános elismerését.

Sztrájk az olasz középszkolákban. Már többször megemlékeztünk az olasz középszkolai tanulóknál sztrájkjáról, amely arra irányul, hogy Nasi közoktatásügyi miniszter szigorú rendeleteit visszavonja. A tanulóknál közli forrogás a mult év június havában kezdődött meg, amikor Nasi az évi vizsgákat eltörölte és a tanulóknak többször osztályba való átbocsátását az évközben tanusított előmeneteltől tette függővé, amelyről egy erre a célra szervezett vizsgáló-bizottságnak, élén az intézet igazgatójával, évenként néhányszor meggyőződést kell szereznie. S ez az, ami az olasz diákokat annyira felingerelte, mert most már egy vizsga helyett 3-4 vizsgára van kitévésük, míg eddig, ha az évi vizsgán, elbuktak, a javítóvizsgát könnyen letették. A tanulóknál kérvényt kérvény után nyújtottak be a közoktatásügyi minisztériumhoz, de minden eredmény nélkül. Erre az összes középszkolák növendékei egyszerre sztrájkolni kezdtek. Róma, Milano, Padua, Firenze, Genova, Torino, Nápoly és száz meg száz kisebb-nagyobb város utcáit zajongó tanulóknál leplek el, akik bosszujokban az iskolák ablakait bevették. A rendőrséggel való összeütközések napirenden vannak és az ellogott tanulóknál száma napról-napra növekszik.

Életuntak a rendőrségi fogházakban. Az éjszaka két rendőrkapitányság bürtönében történt öngyilkosság. A VIII-ik kerületi kapitányságon *Comandán* József napzásnos, akit részegsége miatt vittek be, leugrott az első emeletéről. A mentők a Rókus kórházba vitték. A más öngyilkossági eset a VII. ke-

rületi kapitányságon történt. *Král* Ernő 27 éves szabatsétege az öngyilkos. Az utóan nagy bofrányt csapott amiért egy rendőr hazavitte a lakására. Azonban aig ment el a rendőr, *Král* újból elment hazulról és tovább ivott. Hajnára annyira berugott, hogy az utcákon folytatta garazdalkodását. Ekkor már a VII. kerületi kapitányságra vitték, ahol egy magán cellába zárták. Itt is folytatta egyideje a dörömbölést, lirmázást, amire megkötözték. Egyszerre feltűnt a rendőröknek, hogy *Král* elhallgatott. Benyitottak a bürtönébe, ahol az ablak vasraesán. nadragszójára felakasztva holtan találták. A szerencsétlen összekezdött kezével odolta le a nadragszóját és összekötözöten követte el az öngyilkosságát. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe vitték.

Öngyilkosság színházban. Az öngyilkosságban is van divat. Párisban színházi öngyilkosságok történnek ezidőszerint. Sarah Bernhardt színházában csak legutóbb akarta magát megölni egy írónő te nézőtérén a minap pedig a Comédie Françaiseben történt hasonló eset. Maurice Donnay-nek *L'Autre Danger* című színművét adták tegnapelőtt este a Comédieben s már a második felvonás közepéig jutottak, amikor a foyerből pisztolydurranás hangzott be a nézőtérre. A szolgálót teljesítő rendőrök összehúttak s a szőnyegen egy őrgurutz látták e területre. A színház orvosa mindjárt megvizsgálta az öngyilkosjelöltet, akinek csupa vér volt az arca és hamarosan megállapította, hogy baj nincsen, mert a revolver nagyon kis kaliberű lévén, a golyó nem törte át a homlok falát, hanem csak végigsurolta azt. Az ügyelekes rendőrtisztviselőnek azután elmondotta az öngyilkosjelölt, hogy Salavy Gusztávnak hívják és azért akart megölni az életől, mivel drámáit a Comédie Française következetesen visszautasítja. Salavy neve nem ismeretlen Párisban. Különködő ember volt világlétében s legnagyobb feltűnést akkor keltett, amikor a Dreyfus-ügy idejében több, Zolát támadó pamfletet írt s az utóan árusította rikkancsokká. Salavy 1884 táján bohém-körökbe volt bejáratos és sűrűn látogatta a dekadens cabaret-eket. Azt hitte magáról, hogy nagy tehetség, és arról álmodozott, hogy meghódítja Páris. Minthogy jómódu és kellemes modoru ember volt, mindenütt szívesen látták. Két regényt a saját költségén adott ki; az egyiknek címe: *Hol a bolond?*; a másiké: *Üvöltések*. Regényeit azonban senki észre nem vette. Ezen való nagy elkeseredésében látat fordított Párisnak Salavy s megmaradt pénzén szőlőmivelőnek csapott fel Bretagneban. Közben is művelte az irodalmat és bőkezű vendégszeretettel fogadott házában minden bohémot, ha az a kedve szerint tudott beszélni. Nyilván elfogyott időközben a pénze, azért ment vissza Párisba, ahol drámáival nem sikerült boldogulnia. Írt chansonokat is a montmartrei csapások számára, drámái azonban seholsem kellettek. Sebesülése után kórházba szállították. Néhány nap mulva egyébként fel is gyógyul.

Az uszori halála. Berlinben egy Karl Stahl nevű uszoris megölte magát, mikor a rendőrség le akarta tartóztatni. Stahl azelőtt vendégül volt Pommerániában s tizenkét évvel ezelőt kötözött Berlinbe feleségével leányával és vagy 130.000 márká vagyonnal. Ezt a pénzt kisebb-nagyobb összegekben hirdetések útján kölcsön adta. Egyideig társa is volt az üzlethez, amely azonban félvi fogságot hozott neki üzletszerű uszorasétege miatt. Büntetésének elszervezése után felesége és leánya halani sem akart róla. Az asszony beadta a válókeresetet, amelyet el is intéztek a javára. Stahl akkor magányosan élt majd itt-majd amott, legutóbb olyan valakinél, akinek kölcsönt adott volt, „lelakta” ezt a kölcsönt. Nagyon rosszul ment legutóbb már a do'ga, semmi pénze sem volt s olyan módon próbált valami kis pénzhez jutni, hogy többször meggyült a baja a rendőrséggel. Még felségserűtással is vádolták. Január elseje óta, mivel nem érezte magát biztonságban, bejelentetlenül élt egy ismeretlenél, aki irgalomból magához vette. Mivel kétszeri időzésre nem jelent meg a bíróságnál, kiadták ellene az elfogatósi parancsot. Mikor a rendőrök le akarták tartóztatni, egy rendőr kíséretében bement a szomszéd szobába, állítólag a kalapjára. A következő pillanatban lövés dördült el. Stahl golyót röpített a fejébe és rögtön meghalt. Egy nála talált jegyzék szerint 14.000 márkája volt „kúnya.”

Csalással vádolt miniszter. Egy bukaresti tudósító jelenti, hogy *Parisianu* az állami számvétege szólt el ölnöke, akit az ismeretes kötvényhuzási csalás miatt letartóztattak, szankciós leleplezéseket tett. Azt mondta, hogy a főbüntösök igen magasállásu személyek, akiket csak a végtárgyaláson fog megnevezni. Azonkívül vallomása közben érdekes leleplezéseket is tett, amelyek két miniszter ellen irányulnak. *Parisianu* ugyanis azt mondta, hogy hasonló sorolási csalást követett el 1889-ben Sturdza, a jelenlegi miniszterelnök, akkor pedig a kultuszminisztérium államtitkára, és 1901-ben Pallade pénzügyminiszter. Ugyanis 1888-ban a Niton vallásos intézet

egy szeminariumot akart alapítani, de nem volt elég pénze. Ekkor Sturcza, tudván azt, hogy az alapítványoknak sok államkötvény van a birtokában, úgy intézte a dolgot, hogy a Nifon kötvényeit hozták ki. Az ebből származó nyereségből fel is építették a szeminariumot. Parisianu okmányokkal kész bizonyítani, hogy a Nifon összes kötvényeit kibúzták. — A másik eset pedig, melyet Parisianu pénzügyminiszter követett el, az állam érdekében és a berlini Discontó-társaság megkötésére céljából történt. A nevezett társaságnak ugyanis 18 millió irank értékű 4 és 5 százalékos román államkötvény volt birtokában.

Rendőri hírek. Szacsna Gyula mozdonyvezető a nyugati pályaudvar pályafestőjén, a Ferdinánd-hid alatt, leestett egy robusz vonatról és összerúszta magát. A mentők veszedelmes vonatról a Rókusba viték. — A rendőrség letartóztatta Kormácska József 13 éves csavargó fiát. A subanc a Kemechegyen lévő bódokát tréje fel, amelyekből minden értékesebb holmit ellopott. A zsebében nagy csomó tolvajkulcsot és betörőszerszámot találtak. A fiatal gonoszlevőt átadták az ügyészségnek. — Fintér Anna cseléd Hunyadi-utca 9. szám alatti szolgálati helyén marolgot ivott. A 14 esztendő kis pesztonkát az keserített el, hogy uránje megszidta. Súlyosan összeesett gyomorral a mentők a Szent István-kórházba viték.

SZÍNHÁZ, ZENE

M. kir. Operaház. Az Operaház a nagyhét folyamán csak két kivételes előadást tart: kedden és nagyeste előadják Verdi *Requiemjét*, az Operaház fennállása óta ezuttal első ízben. A nagy olasz zeneművet legutóljára a Nemzeti Színházban adták elő az operai tagok Deák Ferenc halála évében 1876. november 9-én. Az akkori énekkarral együtt részt vett az előadásban a Budai Zeneakadémia. Most a *Budapesti Zenekezelők Egyesületének* tagjai működnek közre mind a két előadásban. Ugy a keddi, mint a osztorfői est iránt oly rendkívüli érdeklődés mutatkozott, amely e ritka alkalomhoz méltó. *Mader Kézsi* igazgató, tekintettel az iskolai színtéren, a tanulóifjúságnak is módott nyújtott arra, hogy Verdi *Requiemjét* megismerje. Az evégből kibocsátott felhívásra tizenöt fővárosi tanítvány ifjúsága jelentkezett s az igazgatóság a legnagyobb készséggel tett eleget a kívánalmaknak.

A szobalány sikere. A Magyar Színház ujdonságának, *A szobalány*nak mai harmadik előadása is az utolsó helyig zsúfolt nézőtér előtt folyt. A közönség mindvégig viharos nevetéssel kísérte a *Henneguin* és *Bilhaud* pompás bohóságának csattanó jelenetét s nemcsak ülőnézők után, de többször nyílt színen is hosszan taposott a lészereplőket *Horvath Paulát*, *Kornai Bertát*, *Szelési Elizát*, *Márosi Adélt*, továbbá *Tollajt*, *Borosst* és *Szalágyt*, akik részesei a darab általános s nagy sikerének. *Molnár Ferenc* tróias kupléja, *A három grácia* és *Kornai Berta* s *Szalágyi* aktuális kettőse ma is hangos tapsokat és nagy derűtséget váltott ki a közönségből. *A szobalány* (*Nelly Rosier*) a Magyar Színház egész heti műsorát betölti.

Tanulók az Uránia színházban. Az Uránia tudományos színház nap-nap után rendez előadásokat a főváros iskoláinak növendékei számára. Tegnap ismét volt előadás délelőtt 10 órakor, amelyet a VII. kerületi polgári leányiskola növendékei néztek végig. A növendékek tanítónők vezetése alatt vonultak a színházba s annak minden zugát megtöltve, élvezettel hallgatták *Csudáky Bertalan* darabját, a „Fehér cár birodalmát”.

Lohengrin Arádon. Fényes sikert aratott *Zilahy igazgató* a *Lohengrin* előadásával. A tizedik előadás is zsúfolt ház élvezte végig, az előadás mintaszere volt, melyben létkép *Zilahy S. Vilma* (*Elsa*), *Bejezi* (*Lohengrin*), *B. Szabó* (*Telramund*) és *A. Képesi Zsuzsi* (*Ortrud*) arattak fényes sikert, az előadásban jelen volt a makói szünnyvi-bizottság és örömeiket fejezték ki, hogy *Zilahy* kapta meg az új makói szinkort.

A párisi opera deficitje. A francia szentámban most tárgyalják a színházi költségvetést s ennek során *Desandré* szenátor részletesen foglalkozott a négy államlag szubvencionált párisi színházzal. *A párisi* nagy opera évenként 800.000 irank szubvenciót kap s ennek dacára deficitet működik. *Desandré* kimutatta, hogy az operának 1897 óta 260.000 irankkal kevesebb bevétele van évenként s ezt a túlmarag belépő-díjaknak tulajdonítja. Érdekes összehasonlítást tett a szenátor a párisi és a berlini opera műsora közt is. *Mig a párisi operában* az elmúlt évadban csak tizenhat dalmű és négy balet került színre, addig a berlini opera ugyanaz alatt az idő alatt hatvan különböző dalművet adott elő.

MŰVÉSZET

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat vasárnap délután tartotta a városligeti Műcsarnokban rendező évi közgyűlést a művészek és műpártoló tagok rendkívüli részvétele mellett, *Berzeviczy Albert* alelnök megnyitván a közgyűlést, üdvözölte a nagy számban megjelenteket s részvételt emlekedett meg a társulat elhunyt alapító tagjáról, gróf *Andrássy Aladarról*, akinek emlékét jegyzőkönyvben örökítik meg, *Dr. Ambrozovits* Dezso társulati titkár előterjesz-

tette a választmány múlt évi jelentését, a zárszámadásokat és a jövő évi költségvetési irányszabványokat.

A jelentés kiemeli, hogy a társulati tagok száma a múlt évben 1158-cal emelkedett. A tagok száma most 4212, köztük 6 tisztelőtel. 46 pártoló és 170 alapító, a többi rendező tag. A Fesztív-kiállítás 45.254, a tavaszi kiállítás 45.254, a téli tárlatot 40.834 ember látogatta. Az utóbbi kiállításra összesen 156 műtárgy került el 124.348 koronáértében, a tavaszi kiállításra a vásárlások összege 145.351 koronát tett ki, az előző évéhez képest a tavalyi vásárlás 64.835 koronával többet mutat. A jelentés megemlíti a tavaly elhunyt művészekről. Ezek: Nagy Kálmán, Valentín János, Tahí Antal, Steindl Imre, Keleti Gusztáv, Adler Mór és Ipoly Sándor.

A közgyűlés a jelentést egyhangúlag tudomásul vette, a főmentvényét megadta és a költségvetési irányszabványt elfogadta. *Benkó Kálmán* igazgató jelentést tett a társulat Andrássy-ut 67. sz. bérházának eladási ügyéről. E házra, melyben most az állami Zeneakadémia van *Wodaner Arthur* tett ajánlatot. *Berzeviczy* elnök javaslataira a közgyűlés az ajánlatot egyhangúlag elfogadta. Az alapszabályok egyik pontjának módosítása után következett az elnökválasztás és a választmány alapszabályszerű kiegészítése. A szavazatszedő köldetéség előtt folyt a választás, amelynek eredménye a következők: Elnök lett egyhangúlag gr. *Andrássy* Tivadar, Választmányi tagok *művészek*: *Bácsi Gyula*, *Hegedűs László*, *Kriesch Aladár*, *Lechner Odón*, *Szlányi Lajos*, *Stetka Gyula*, *Zala György* és *Zemplényi Tivadar*; *műpártoló*: gróf *Andrássy* Gyula, gróf *Hadik-Barkóczy* Endre, *Kammerer Ernő*, gróf *Károlyi Mihály*, *Kohner Adolt*, *K. Lippich Elek*, gróf *Szapáry Pál* és *Wekeré Sándor*. Az új választmány szerdán este hat órakor tartja alakuló-ülését a Műcsarnokban.

TUDOMÁNY, IRODALOM

Az Akadémia nagygyűlése. A Magyar Tudományos Akadémia nagygyűlése május 5-én, kedden kezdődött, amikor az osztályok szavaznak az ajánlott tiszteleti, rendező, levelező és külső tagok fölött. A jutalmak fölött a plénüm dönt, amely 6-án, szerdán délután öt órakor ül össze. Május 8-án lesz az Akadémia összes ülése, amelyen az osztályokban szavazati többséget nyert ajánlatok fölött döntenek. Május 10-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a díszteremben ünnepélyes közlést lesz.

Egyetemes irodalomtörténet. Az egész emberiség lelki életének összefoglalása az Egyetemes Irodalomtörténet, amelynek az első kötete most jelent meg a Franklin-Társulat kiadásában. Eddig nekünk még nem volt ily nagy, egyetemes, az egész világ irodalmát átfogó, összefoglaló könyvünk. A művelt közönség, ha csak idegen nyelvű forrásokhoz nem folyamodott, a klasszikus ó-kor s egy-két híresebb modern nemzet irodalmán kívül, nem sokkal tudott többet számos nemzet irodalmáról, mint amennyit a Lexikon szűk keretében bele lehetett szorítani. Ez pedig alig egyéb száraz nomenklatúránál, a nevek hosszú listrománál, mely a tér szíke miatt az érdemleges méltatásnak egyedül értékes föladatára ki sem terjeszkedhetett. A magyar nyelvű Egyetemes Irodalomtörténet uttórd munká, melynek feladata, hogy a föld népeinek szellemi kincsével gazdagítsa a nemzet kulturáját. S mi sem bizonyítja jobban az Egyetemes Irodalomtörténet szükségét és fontosságát, mint az, hogy maga *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter, is kormányfőmogatással segíti a Franklin-társulatot e valóban monumentális és értékes munka kiadásában. Hogy a munka minél tökéletesebben teljesíthesse kizűzött föladatát, a szerkesztő az egyes irodalmak történetének megírására azokat szemelte ki, akikről köztudomás, hogy az illető irodalomban nemcsak tökéletesen jártasak, hanem annak tanulmányozását szakszerűen is művelik. Az összefoglalás, a kapcsolatos egyöntetűség nehéz, mivelálló munkáját pedig a szerkesztő, dr. *Heinrich Gusztáv* végzi, azzal a szigorú és mindent átfogó kritikával, mely egész tudományos munkásságát jellemzi. A gazdagon illusztrált, díszes első kötet visszavezet bennünket a ködös óskorba s legelőször is a Keletre, az emberi nem bölcsőjére fordít a figyelmünket. Kínában látjuk a tulnyomóan józan, praktikus irányú kulturát. A szomszédos és a kínai néppel rokoni táj japánoknál a népkedély és az érzelmeik erősebb hullámzása tükröződik az irodalomban, melyet a benne nyilvánvaló fantázia alkotó ereje is a kínaiaké fölé emel. Ha átmegyünk az ókori Indiába, mágiikus felhőmály, üledt varázslégtör fog körül bennünket. *Mig a hindu fantázia* ezer alakban förgécsölködik szét s elkalandozik a végtelennek és fölhatatlannak mezejére, addig az egyiptomi géniusz a vallásos eszme teológiai szobrában kövesül meg, mely zordon szigorúsággal szorítja az életet a hieratikus kasztruszoroklátai közé. Hasonló sors éri a héber ideált is, mely zarnoki makacssággal tör egyetlen cél felé; a nemzeti Isten fogalmának kiförmálására, a természettel. Másrészt van Arabiában, melynek őseredetű költészete minden teológiai vonatkozásból

ment s egyszerűségében is fönségesen tükrözi egy nagylelkű, harcos nép szellemét; *mig a később támad mohamedánizmus*, bár gyöngíti az erejét, pótolja ezt a megújított fantázia sokoldalúságával és ósápongó szellemével. A perzia irodalomban úgy fogynak össze a keleti fantázia és műveltség egyes áramlatai, mint ahogy az ivergencesé összegyűjti a nap szétszórt sugarait. Itt találjuk a Kelet legnagyobb költőit: *Firduszit*, *kinek Sahnáméja* (királyok könyve) talán a legizgibb nemzeti eposz az egész világirodalomban, itt ismerjük meg *Szádit*, *kinek világhírű Gulisztánja* (Rózsás-ker) magas erkölcsi igazságokkal és mély gondolatokkal van tele; itt olvassuk a szabadgondolkozás *Omer Khejjám* méltatását, akinek verseit a nyugati nemzetek minden nyelvére lefordították; s végül itt gyönyörködünk a Háfiz derült föltekájában, melynek minden sorából hamisítatlan életöröm szól hozzánk. A létkelen fantázia helyére, mely a keleti irodalom őstípusa, *Hellas* a szépséget állítja, melynek mértékét és törvényeit irodalmi és művészi munkásságával a leghatározottabban megszabja. Ez a kerete az Egyetemes Irodalomtörténet első kötetének, melynek megírásában összesen tíz kiváló írónk és tudósunk vett részt. Nem hevenyében készült ez a kötet, hanem jól megfontolt, jól átgondolt program alapján, melynek alapvető, előkészítő munkálatait öt évre nyulnak vissza. A teljes, ötkötetes mű ára 100 korona évenként jön egy-egy kötet. A könyv kötése minden tekintetben méltó a tartalom komolyságához és értékéhez. A díszes, maroquin-lélebrökötés a legnemesebb amateur-izlésben készült, a bórhaton művészes aranyvágással van fölröva a mű címe és kötet száma; a sarkait szintén bór fogja be, aranyomással, tábláját pedig az a márványos papiros borítja, melyet a hozzáértők annyira becsünek a XVIII. és XIX. század francia eredetű amateur-kiadványaiban.

A nagy Pálhalmy fia. Ilyen című regényében *Pérm József* igen sikerült körképet fest anélkül, hogy csorba esnék meséjének érdekességén. Regényének hőse: *Kázmér*, a nagy Pálhalmy fia, ki hosszú külföldi regényes szereplése után, visszatérően hazájába, zilált anyagi viszonyait komoly munkával akarja rendezni. Am a nagy név, melyet örökölt, nem hogy segítségére volna, ellenkezőleg nehéz koloncként akadályozza s szabad mozdulatában. Finom pszichológiai rajz keretében mutat a be az írő a főhősnek és a vele szorosabban kapcsolatba kerülőnek létkéltani alakulását, fejlődését. A régi és új magyar világnak tipikus alakjai rendkívül érdeklőtő és a regény egységét meg nem bontó epizódokban kerülnek elénk. *Alig van újabb magyar regény*, mely ilyen jól volna megkomponálva, mely olyan határos fömörésgel bonyolította le ilyen nagy eszeleményt. *Pérm* reális világot fest, de anélkül, hogy drasztikusná válának, regényét finom poézis lengi át. A csinos kiállítás regény az Athenaeum kiadásában jelent meg; ára 2 korona.

Az új helyesírás. Az új helyesírásról igen hasznos és szükséges könyvet adott ki *Simonyi Zsigmond*, ki a hivatalos helyesírás szabályzatot szerkesztette. A munkának címe: *Az új helyesírás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter 1902. március 14-én két rendeletével adott magyar iskolai helyesírás szövege és magyarázata, bővített szójegyzékkel.* A bevezetésben elmondja a szerző a miniszteri rendelet érdekes előzményeit és helyesírásunk történetét a lefolyt században. Azután pontossan közli a szabályzatot s ennek minden egyes szakaszához tanulásokat, tudományos és pedagógiai magyarázatokat csatol. A könyv *Wlassics Gyula* miniszternek van ajánlva s a *Simonyi Zs.* szerkesztet e Nyelvézeti Füzetek 6. számaképp jelent meg. (Ára 1.50 korona, vászonborítékban másfél korona.) — Együttal megjelent a *Nyelvézeti Füzetek* 6. száma: *Két tanulmány a nyelvészet s a nyelv-művelés történetéről.* (*Grimm* és *Hévi*. — A Mondatokról s a nyelvtudásnak egy elhangyagolt forrásáról.) *Irtá dr. Rubinyi Mózes*, ára 1 korona. — *Mindkét könyv az Athenaeum irodalmi és nyomdai r. t. kiadásában jelent meg.*

A váltó. Kinek ne volna manapság váltóval dolgozó? De különösen hol van az a kereskedő, akinek váltóval ne kellene operálnia? Es mégis hányan vannak köztük, akik a ravnaközös törvényes intézkedéssel nincsenek tisztában! Ezeknek szolgálat utmutató tanácsadóul dr. *Schlammadinger Jenő* gyakorlati ügyvédnek és fejső kereskedőnek iskolai tanárnak most megjelent *Váltóismeretleje*. Tartalmazza ezt a szűzleposítást mindazt, ami a váltó történetét, közgazdasági szerepét, a váltóképességet illeti. Részletesen szól a kibocsátói jogról és te elősséggéről, a forgtalmányról és engedményéről, a biztosítási visszeresetről a közben, a rásról, a váltókézsésségről, a váltók többszörözéséről, az óvásról a váltókövetelés elévüléséről, az elvesztett váltók megsemmisítéséről, a váltóperről, a zálogjogról és megtartási jogról, végre a saját váltóról. Teszi ezt mindentől világosan, mindenkinél érthetően, egyetlen paragrafus említése nélkül. Elhelyezett van a füzetben három váltóminta s van hozzá az egésznek használatosságát megkönnyítő betűsoros mutató. A kétség-telenül nagy etterjedés előtt álló mű dr. *Schack Béla* szerkesztésében s a *Lampel-Wodianer* cég kiadásában megjelent Magyar Kereskedők Könyvtára második évfolyamának első füzte. Ára 1 korona 50 fillér, a vállalat előzetének pedig csak 1 korona.

Boris. Tiszahati dolgok és Oltárüst című verseskötönyvet után *Boris* címmel gyűjtötte kötetbe újabb költeményeit *Szenimiklósi József*. A jeles poéta új köteté meyehez *Szavay Gyula* írt verses a dántást pünkösdre jelenik meg díszes kiállításban. Előfizetési ára:

fűve 2 kor., diszkútésben 4 korona. Megrendelhető a szerző címén: Szentmiklósi József lapszerkesztő, Hódmezővásárhely.

EGYESÜLETEK

(Az ügyvédjelöltek közgyűlése) Az ügyvédjelöltek ifjú és máris ügy népszerű, sikereiben gazdag egyesülete, az „Ügyvédjelöltek és joggyakorlók országos egyesülete” ma délután tartotta meg az ügyvédi kamara dísztermében évi rendes közgyűlést egy a fővárosi, mint a vidéki tagok ének részvétele mellett.

Dr. Wolner Pál elnök beszámolt az egyesület működéséről. Felsorolta azon jelentős eseményeket, melyek az egyesület nevéhez fűződnek. Ilyenek: az országos ügyvédjelölti segélyalap megteremtése, amelyből az egyesület folyton segélyezi azon szegény sorsu tagjait, akik a szigorlati díj hiánya miatt pályájukon megakadnak; az egyesület szakkönyvtárát létesítet, amelyből a tagok, szigorlati könyveket díjtalanul kölcsön vehetnek. Fényes sikereket ért el az egyesület az állásközvetítés terén, amennyiben az utolsó negyedévben több száz írodai üresedés: töltött be tagjait. Különösen e téren jeletett ki az egyesület nagy buzgalmat és gondosságot, aminek fényes eredményeként egy a helybeli, mint a vidéki ügyvédek állandóan az egyesületet keresik meg alkalmas segéddekért. Bejelenti, hogy a kormány az egyesület segélyalapja javára 100 000 koronás tárgyiratokat engedélyezett. Erkölcsei terén is szép sikereket ért el az ifjú egyesület, amennyiben a fővárosi ügyvédi kamara a szegények jogvédelmét ezentul nagyrészt az egyesület keretében tette le. — Az ügyvédjelöltek helyzetének javítását célzó memorandumot terjesztette az egyesület a fővárosi ügyvédi kamarához, amely meleg rokonszenvvel fogadtatta. A tisztviselők jelentése és a telmentés megadása után a közgyűlés a *Szék* Imre és *Debly* Akos országgyűlési képviselőket nagy lelkesedéssel dísztaggá választotta, majd a tisztújítás következett. Elnök lett: dr. Wolner Pál, alelnök: dr. Mérey Kálmán, titkár: dr. Györgyóssy Iván, jegyző: ifj. Gebhardt Károly, pénztáros: dr. Csillagh Sándor, ellenőr: dr. Vass Oszkár, gazda: Kárhly Nándor. A választmány tagjai lettek: Beles Jenő, ifj. dr. Chorin Ferenc, dr. Csukor József, dr. Déry Jenő, dr. Káron László, ifj. Mady Lajos, Parraghy Vilmos, Prossnimmer Béla, ifj. Schreyer Endre, dr. Szende Pál, Vass Géza, Várkonyi Kálmán, dr. Kolba Dezső, dr. Kovács Béla, Wolner Ottó, dr. Doroghy Ervin.

A választás után barátságos társasvacsora volt, amelyen lelkesen ünnepelték az újra megválasztott népszerű elnököt, dr. Wolner Pált.

(A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete) tegnap délután tartotta nyolcadik évi rendes közgyűlést, az egyesületi tagok rendkívüli érdeklődése közben. Zerkovits Emil elnök az évi jelentés kapcsán részletesen beszámolt az egyesület munkájáról, örvendett fejlődéséről. Az évi jelentés különösen is kiemelt azt a széleskörű munkásságot, mit az egyesület a teljes vasárnapi munkaszünet, a záróra rendezése, az aggróir elátás biztosítása, a dohányárnsok munkaszünete, a kamarában való képviselők a szakoktatás s a tanoncygy rendezése érdekében kifejtett. Az állásnékül tagokat s átutazókat is segélyileg látta el az egyesület, nagy áldozatokkal fejlesztette helyközvetítő osztályát. Ez évben pedig megalapította az egyesület a kereskedelmi alkalmazottak üdülő telepét is Nagy-Maroson. Az egyesületben kiváló szakorok közreműködésével szabad-tanfolyam tartanak. Gazdag könyvtár áll a tagok rendelkezésére, kik az egyesület kéthetenként megjelölött közlőnyét ingyen kapják. A nagy tetszéssel fogadták évi jelentését ugyan *Schlanger* Mór titkár terjesztette elő a jövő évi költségvetést, mely 20 800 korona kiadással szemben 20 425 korona bevétellel zárul. Az egyesületnek ma 1604 tagja van. A felmentvények megadása és a költségvetés megszavazása után az indítványokat tárgyalta az egyesület. *Kept* Manótt ki ötvenkét éve és *Gulmann* Mór, ki hetven éve kereskedelmi alkalmazott, az egyesület tiszteletbeli tagjaivá választotta.

(A tantóképzőtanár-egyesület) választmányja tegnap dr. Kovács János elnökletével ülést tartott, amelyen az elnökség ismertette azokat a módosításokat, amelyeket a képviselőház pénzügyi bizottsága a fizetési törvényjavaslaton tett a képzőintézet tanárokra vonatkozólag.

A választmány örömmel vette tudomásul a jelentést és minthogy a vidéki testületek véleményét nem volt még idő megismerni, egyelőre a saját részéről konstatálja, hogy a pénzügyi bizottság módosításai által lehetségessé vált, hogy a képzőintézet tanárság is méltányos és arányos mértékben részesüljön a törvényjavaslat által tervezett javításban, ennél nem kevésbé örvendett eredménynek tartja a választmány a pénzügyi-bizottságnak azt a javaslatát, hogy a képzőintézet bonyolult viszonyok, amelyek éppen okozói voltak annak, hogy a méltányos törvényjavaslat a gyakorlati alkalmazásban itt visszaszerezte eredménytelenségeit, bizonyos számu átmeneti évek alatt rendezzessenek. A választmány megbizta az elnökséget, hogy háaját tolmácsolja *Wassics* Gyula és *Lukács* László minisztereknek valamint azoknak a képviselőeknek, akik a pénzügyi-bizottságban a képzőintézet tanárok kérelmét támogatták.

(A Szép Év Játékony-Társaság), mely *Mangold* Gusztáv elnökletével ma tegnap igen sikerült eseményt rendezett, hangversenyyel összekötve, a József-ter 1. sz. alatt levő saját helyiségében. A hangversenyen, amely művészi színvonalon állott, közreműködtek: *Mangold* Gusztáv elnök, *Eros* M. Al-

elnök, *Czik* Irma és *Rossi* Rosina operanékesnők, dr. *Várkonyi* Bela zeneszerző zongoraművész, dr. *Várkonyi* Flórián operaházi tag, *Erdélyi* J. színész, *Nagy* Kálmán és *Ervényi* R. Antal egyesületi tagok.

Nyílttér.

Vételre keresek használt ponni-hintót

és ponni-szerszámot (két óra).

Cím: „PONNI” jelige a kiadóban.

Vasárnapi Ujság

50-ik évfolyam.

A „Vasárnapi Ujság”, a legrégibb magyar szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilap díszes kiállítással, évente több mint 150 wep, s több mint ezer képpel, a „Regénytár” című állandó melléklettel jelenik meg. Szekesztői Nagy Miklós.

Legújában *Mikszáth Kálmán* kitünő írók rendes főmunkatársa lett a „Vasárnapi Ujság”-nak s kiadólag e lapja fogja érni nagybcsü szépirodalmi műveit: regényeit, elbeszéléseit, tárcáikat.

A „Vasárnapi Ujság” a jelen évben színes képeket is közöl.

A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára: negyedévre 4 korona, félévre 8 korona. Mutatványszámokkal szívesen szolgál a kiadóhivatal.

Az előfizetések a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalába, Budapest, IV., Egyetem-utca 4. alá küldendők.

THE MUTUAL

new-yorki életbiztosító-társaság.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága. Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik. Utánfizetési kötelezettség nélkül. Részvényesei nincsenek.

Összes vagyon 1902. december 31-én

1,981,516,483-42 frank.

Biztosítási állomány 1902. december 31-én

6,958,093,587-09 frank.

Magyarországi vezérigazgatóság:

Budapest, IV., Károly-körút 26.

Dr. Palócz

speciálistaorvos
külföldre utazott

egy igen nevezetes tanulmányok tanulmányozása végett, amelyet budapesti intézetében (VII., **Kerepesi-ut 10.**) be is rendez és rendelését április 15-én kezdi meg.

(Az e rovat alatt közlötöknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

*. **Football.** Egy budapesti válogatott és egy prágai válogatott csapat mérkőzött ma a millennári pályán. A küzdelem olyan sablonos volt, mint ahogy a válogatott csapatoknál már megszoktuk, azzal a különbséggel, hogy míg a prágai csapat némi összjátékot mutatott, a magyaroknál csupán a két hátvéd működött egyöntetűen. Hogy mégis a magyarok lettek 2:1 arányban győztesek, azt Mindernek köszönhetik, ki a második félidőben egy szép éles lövéssel megszerezte a döntő gólt. A hűvös és szeles idő dacára is nagy közönség nézte végig a küzdelemet, melyet megelőzőleg egy I-s és II-os osztályú csapat mérkőzött. Előbbi győzött 4:2 arányban.

*. **Vívóakadémia.** A Fodor Károly-vívóiskola tanítványai lényesen sikerült akadémiaival zárták le a szezont. A szombati akadémia kommandó-vívások nyitották meg. Ezután az assaut-következték. A tanítványok közül kitünötek: *Goldberger*, *Gerde*, *Werkner*, *Biró*. A vasárnap délelőtti gyermek-vívóünnepélyen a gyermekek mutatták be ügyességüket vívásban

és tornászásban. A tanítványok meglepő tudása Fodor Károly kitünő rendszerét dicséri. Az ügyes rendezésért *Szankay* mestert illeti elismerés.

*. **Alégi lövésznek.** A mai alagi sportnak az esős, hűvös idő mit sem ártott. Tele tribünök lelkesedtek a versenyekért, melyekben favoritok és outsiderok felváltva győztek, többnyire szép finishok után. A részletes eredményt különben a következők:

I. **Háromévesek handikapja.** Díj 1200 korona, távolság 1600 méter. *Világhy Gy.* *Legendája* (báró Reichm) első, *Egyedli L.* *Marneur* (Miklós) második, *Foibert* J. *Ing* Va banque (tulajd.) harmadik. Azután *Unberulen*, *Florida*, *Hallatlan*, *Larissa*. Totalizátor: 10: 176. Helyrefogadások: I. 50: 1:2, II 50: 86. III. 50: 84.

II. **Ela:ók versenye.** Díj 1000 korona. Távolság 2000 méter. *Jankovich B. Gy.* *Halloha* (br. Elitz) első, *Krausz L.* *Partnerinja* (Miklós) második, *Czárán Z.* *Felicitas* (Tulajdonos) harmadik, azután *Erez*, *Phidas*, *Pikás*. Totalizátor: 10: 50. Helyrefogadások: I. 50: 130. II. 50: 144.

III. **Kereszturi akadályverseny.** Díj 1800 korona. Távolság 4500 méter. *Mravik P.* *Nyőjas-a* (Machan) első, *Mravik P.* *Rozmaring-ja* (Csompora) második, *br. Reichlin Campbell-je* (Shinn) harmadik, azután *Almou* *Vieux Gergon*. Totalizátor: 10: 23. Helyrefogadások: I. 50: 112, II. 50: 138.

VI. **Hévesévek akadályversenye.** Díj 1500 korona. Távolság 3200 méter. *Heintschl F.* *Ing* *Tostia* (br. Elitz) első, *br. Murgorpa A.* *Rákningja* (Horihy J.) második, *Jankovich B.* *Pülese* (Krause) harmadik. Azután: *Tromf*. Totalizátor: 10: 48. Helyrefogadások: I. 50: 74. II. 50: 74.

V. **Gátverseny-Handicap.** Díj 1500 korona. Távolság 2400 méter. *Mravik P.* *May be-je* (Machan) első, *Gróf Schönborn Zdenko* *Gruinzinger-je* (Shinn) második, *Lovag Ostvia* *Ostasewski Dreyfus-a* (Healy) harmadik. Azután: *Arman*, *Tanbetyár*, *Annie*. Totalizátor: 10: 25. Helyrefogadások: I. 50: 75. II. 50: 63.

VI. **Megyeri d.j.** Díj 1500 korona. Távolság 2400 méter. *Jankovich B. Gy.* *Hala* *ja* (Horihy) első, *gróf Széchenyi P.* *Badaesonya* (Mr. Brook) második, *Mravik P.* *Muslicza* (Hagelin) harmadik, azután *Moderne*, *Hastrmann*, *Bakator*, *Fiesur*, *Esély*. Totalizátor: 10: 26. Helyrefogadások: I. 50: 78. II. 50: 134. III. 50: 126.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **A Magyar Jogász-Egyletben** szombaton este *Finkey* Ferenc sárospataki jogakadémiai tanár tartott előadást: A motívumok tanáról a büntetőjogban.

Előadó abból indult ki, hogy a motívumok tana, vagyis a büntetőndő eseménynek indító okainak minden irányu kifejése s gyakorlati alkalmazásának próbjája még mindig a jövő zenje. Kifejté mit kell jogszilág szabatosan a „motívum” szó alatt érteni, t. i. sem az akarat-elhatározást, sem az ezt lelkünkben megelőző célgondolatot, hanem az elhatározásra készítő érzelmeket, indulatokat, vágyakat. Megkülönböztet ezek csoportosítását, három osztályba sorozván a különféle érzelmeket, indulatokat, vágyakat aszerint, amint azok erkölcsileg legerősebben előtehetőek s társadalmilag is legkárosabbak vagy kevésbé ilyenek, avagy végül erkölcsileg menthetőek, társadalmilag ártalmatlanok. Ez elméleti te tegetések eredményeként azután kapso atba hozta előadó a büntetőtörvénykönyv küszöbön álló reformjával és vizsgálat tárgyává teszi, mennyiben lennének a létektani ragók méltathatók a beszámítás tanában, a bűnösök osztályozása, a büntetés rendszer reformja és a büntetés kiszabása körében. Objektiv és végül a pártuzamos büntetések eszméinek törvénybe ígtatását, a szabadságvesztésbüntetések egyszerűsítését s a büntetés kimerésének törvényhozási szabályozását, hogy a bíró jogositva és kötelező legyen az itélkezés előtt a tett motívumait kutatni és figyelembe venni. Végül a büntetőtörvény különös részeinek a revizióját sürgeti s e végül vázlatos áttekintést nyújt, miképp képzelné a létektani szempontok méltatását az egyes büntetőndő események és büntetési tételek s különben a mellébbüntetések körében.

A fiatal tudóst előadása befejeztével a hallgató közönség lelkesen megéljenzte.

§§ **Az áprilisi eskütettek.** A budapesti büntetőtörvényeszen a múlt héten sorsoltak ki az április hónapban esküdtbírói tiszteet gyakorló eskütettek. A kisorsoló bizottság elnöke *Zsitny* Leó volt. Tagjai a törvényeszek részéről dr. *Agoraszó* Péter és dr. *Doleschall* Aliréd törvényeszeki b. rák. Az ügyészséget dr. *Geszti* Andor kir. ügyész, a budapesti ügyvédi kamarát dr. *Arvai* Kálmán ügyvéd képviselte. **Rendés eskütettárak:** *Fusztai* Ferenc háztulajdonos, *Müller* G. ügy könyvelő, *Kintzy* Gyula fűszeres *Hirsch* István írórdtonáncos, *Bischofzky* Károly vaskereskedő, *Kemény* Gusztáv háztulajdonos, dr. *Zuchler* Emil orvos, *Bakos* Péter szabó, *Glücksmann* Adolf háztulajdonos, *Gáts* Dániel építőmester, *Rabold* Antal vaskereskedő, *Friedrich* János ékszerész, *L. Oláh* Gyula győztes, *Szklás* Sándor vendéglős dr. *Gál* Pál ügyvéd, *Várai* Béla ház tulajdonos, *Kautz* Károly kereskedő, *Kriegner* György gyógyszerész, dr. *Bavacs* Marcel ügyvéd, dr. *Eaumerth* Gyula jogorvos, *Berger* József kávé, *Guzsli* István főnyékpész, *Rosconi* Károly háztulajdonos, *Gerbaut* Emil háztulajdonos, *Damborg* Bertalan sütőmester, *Surányi* József gyáros, *Ervó* Sándor építész, *Dockinger* Lajos vendéglős, *Géza* József asztalos és *Franka* Antal társaképzőintézet hivatalko. **Pétesküdtettek:** *Heves* István műszerész, *Gáspár* Artur hírlapíró, *Wolter* Károly selyemkereskedő, *Friediger* Lipót vállalkozó, *Rusz* János építőmester, *Teichner* Gyula papír-

kereskedő, Perényi Ignác cipész, dr. Horti Jenő ügyvéd Hegedűs Adolf vasbutorgyáros és Márkus Géza műipéltész.

§§ Egy szövetséget üzleti nyelve. A szent-andrei szerb földművelők szövetsége cégbejegyzésért folyamodott a budapesti kir. kereskedelmi és váltóirányviszhez.

A kir. ítéletábra — mint az Ügyvédek Lapja írja — az elsőbírósnak ezen ítéletét a következő indoklásal hagyta helyben: A törvény sem kereskedőket, sem a kereskedelmi társaságokat nem kötelezi különösen arra, hogy üzletük vitelénél akár kifele, akár a belső kezelésben az állam hivatalos nyelvét használják.

A részvénytársaságok és szövetségek közlekedésén a közgyűlést jegyzőkönyveket és egyéb iratokat is bejegyzés, illetve az iratban vagy okmányokban leendő megőrzés végett a cégjegyzéket vezető bíróságnak bemutatni, ebből önként követeljük, hogy a bemutatásnak oly módon és nyelven kell történnie, hogy az iratok tartalmáról a bíróság és a nyilvánosság elvénél fogva bárki is tudomást szerezhesen, ebből a szempontból pedig a hivatalos nyelv használata nem mellőzhető; ámde a jelzett cél elérése végett nem szükséges, hogy a szövetséget, vagy részvénytársaság közgyűlése magyar nyelven tárgyaljon és hozza meg határozatait és hogy a jegyzőkönyvek és egyéb iratok magyar nyelven szerkesztessenek, hanem elegendő, ha a bemutatott iratokhoz azoknak hiteles magyar fordítása csatolatik.

Nem zárja ki a törvény azt sem, hogy a kereskedő több nyelven és nem egyedül az állam hivatalos nyelvén jegyezze ögét és hogy ennek aláírásánál az idegen nyelvnek megfelelő írásmódot használja, tehát szerb cégjegyzéknél cirill betűket. De ezen idegen nyelvű cégjegyzéget köteles hiteles alakban latin betűkkel és kiürva a hivatalos magyar fordítását ellátva két bemutatni, hogy a cégjegyzéket vezető bíróság meggyőződjön arról, hogy a többnyelvű cégjegyzégek tartalmilag meggyőzőek.

tinople fel van hatalmazva gyűlöletes koholmányak jelenteni ki azt az állítólag Szalonikiból credő jelentést, hogy a török hadúságok a megölt felkelők holttestét bolgár egyenruhákba öltöztették és a macedón-bizottságok 11 tagját kivégeztették volna.

A nacionalisták veresége.

Páris, április 5. A párisi negyedik kerületi képviselői pótválasztásnál ma Deville szocialisták 5059 szavattal megválasztották Barrés nacionalistával szemben, akire 4827 szavazatot esett. A kerületet ezöltött egy nacionalista képviselte.

A szocialista Pelletan.

Ferpiñan, április 5. Pelletan tengerészeti miniszter egy tiszteletére adott 600 terítékű banketten beszédet mondott, melyben kifejtette, hogy szükséges, hogy hívek maradjanak a forradalom eszményeibe, amidőn a kongregációkat megsemmisítik és a gazdaságnak lehetőleg egyforma előstására törekvesnek. Ezután a pénzarisztokracia mindig növekedő veszedelmével foglalkozott, mely néhány államban jelenleg ijeszítő mérvet ért. A miniszter beszédét élénk tetszéssel fogadták.

A spanyol diákzavargások.

Madrid, április 5. A rendezavarások éjjelég tartottak. Különböző helyeken verekedésre került a dolog, miközben lövések is történtek. A diákok lerombolták egy épülő ház falkerítését és téglákkal igyervezték fel magukat, mire a rendőrség lött. Az estére bejelentett összes gyűléseket betiltották. Delután a főkapitány kocsiját kövekkel dobálták, mert azt hitték, hogy egy miniszter ül benne. Midőn azonban a főkapitány mutatkozott, élénk ovációkban részesítették. A mai rendezavarásoknál egy embert megölték és sokakat megsebesítettek.

Salamanca, április 5. A megölt diákok temetése nagy ünnepekéket közt folyt le. A halottakocsikat vagy 15.000 ember követte, köztük a hatóságok képviselői, a rektor és a tanárok.

Ujabb bányarobbanás.

Gleiwitz, április 5. Mult éjjel 1/41 órákor a Gotteswegen bánya Hildebrand tárnájában robbanás történt, mely alkalommal 8 bányász életveszélyes égési sebeket szenvedett. A sebesülteket a kórházba vitték. A Lujza-tárnában szerencsésülentül járt bányászok egyike a kórházban meghalt. Összesen husz halálos esetet állapítottak meg. A két eltűntet eddig nem találták meg.

KÖZGAZDASÁG

A Focniere Pesti Biztosító-Intézet igazgatósága a legutóbb tartott ülésében elhatározta, hogy a közgyűlésnek a 100 forint névértékű intézeti részvény 1902. évre vonatkozó osztalék szelvényének részvényenkénti 14 koronával való beváltását fogja indítványozni.

Az Iparegyesületből. Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai csütörtökön delután lovag Falk Zsigmond elnöklete alatt ülést tartottak, amelynek első része ipari újítások bemutatása volt; második részében pedig Gaul Károly tartott felolvasást: Házi-faragvány állapotáról származó következtetések és fejlesztésre irányuló javaslatok címmel. Gaul Károly tanár igen tanulságos gazdag és részletes tapasztalatokat főtltáró előadást tartott házi-iaiparunk állapotáról. Majd levonva az ebből származó következtetések, konkrét javaslatokat terjesztett elő annak teljesítésére nézve. A nagyrészt előadást a jelen voltak nagy figyelemmel hallgatták végig és zajos letészlésel fogadták. Az elnök végül meleg köszönetet mondott az előadónak és az ülést bezártá.

A Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy Batta megállóhelyet az összefoglalomnak folyó hó 6-én megnyitotta, ellenben Orth állomásán a személyhajók egyelőre nem köthetnek ki.

Szeszüzlet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A mezőgazdasági szeszipari érdekeltek megmozdultak az egész vonalon. hogy egy a német Central-éhez hasonló nagy szeszértekesítő központot teremessenek. Ezen alakítandó nagy központ természetesen nemcsak a mezőgazdasági, hanem a még mindig számmatlenő ipari szeszgyárakat is kell hogy magába foglalja. Tekintve azt, hogy az ügy mindkét félre nézve öbény-nyel jár, biztosra vehető már most, hogy a napirenden lévő kérdés a legrovidebb időn belül meg lesz oldva. A szeszüzlet irányzata javuló, habár egyelőre az árak még nem változtak. Jegyztek: nyerszesz finomított részére: 86 1/2-37. finomított szesz nagyban 143 1/2-144.-, kicsiben 145.-146.-, adózatlanul nagyban 44 1/2-45.-, kicsiben 46-47, denaturált szesz nagyban 32 1/2-33, kicsiben 34-35 koronával, hordóval együtt, helyben.

Napirend.

Napló: Hétfő, április 6. — Róma-katholikus: Coeleszt. — Protestáns: Coelstan. — Görög-orosz: (március 24.) Zakariás. — Zsidó: Nisan 9. — Nap két: 6 óra 15 percek. — Nyerszék: 6 óra 19 percek. — Hold két: 12 óra 1 percek delután. — Nyusszik: 1 óra 55 percek éjjel. A pénzügyminiszter fogad delután 4 órákor.

Tavaszi kiállítás a Mücsarnokban. Nyitva deléltől 9 órától 5-ig. Belépődíj 1 korona. Összlátványosságok húszára 9 órákor. 9-ik nap. Nemzeti Múzeum. Allattár. Nyitva van deléltől 9 órától delután 1 óráig. Az Akademia Goetheszdobója nyitva deléltől 10-1-ig. Múzeum könyvtár nyitva deléltől 9 órától 1-ig. Akademia könyvtár nyitva 3-7-ig. Egyetemi könyvtár zárva. A kereskedelmi és iparkamara könyvtára (Szemere-utca 6. sz.) nyitva minden hétköznap fél 10-től fél 2-ig. A fődáros könyvtár (Károly-kort 28.) mindennap nyitva van, köznapokon deléltől 9-1-ig, vasár- és ünneppanokon 9-12-ig.

Az aquinumi ásatások és múzeum. Megtekinthetők egész nap. III. ker. O-Buda, Külső-Szent-Endrei-ut. Helyiérdekű vasút a Pálffy-térről. Mentőnyelvi helyisége a Markó- és Sölyom-utca sarkán, reggel 8 órától este 6-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár, tudakozó-osztálya és keleti mintatár: V. kerület Váci-kort 32. sz. amatt. Hivatalos órák: deléltől 9 órától 12 óráig és delután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés arisztokratái is eszközöl) a városigeti iparszarnokban (vasár és ünneppanokon is) nyitva deléltől 9 órától 12 óráig és delután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V., Váci-kort 32. sz. amatt.

Magyar Könyvtár

*** Elbeszélő Művek. ***

Egy-egy szám ára 30 fillér.

Kapható minden könyvesboltban

Szerkesztő RADÓ ANTAL. Kiadja LAMPÉL ROBERT (Wodianer F. és Fiai) 45. sz. ker. ad. könyvtárhelyén BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT. 21.

- Agai A. (Porzó). A Viola Vera és egyéb elbeszélések. (21. sz.)
Ambrus Zoltán. Hajótörténetek. (24. sz.)
Nyolc elbeszélés. (34. sz.)
— Aporlások. Hét elbeszélés. (39. sz.)
— Beresnyei báró és családja. I-II. (39-40. sz.)
Amerikai elbeszélések. I. sor. Ford. Szappanos Aladár. (247. sz.)
Amici (de) Edmondo. A bor és egyéb apróságok. (7. sz.)
Angol elbeszélő tára. I. Ford. Marquis Geza. (218. sz.)
Barum millió. Onletrajzából. (122. sz.)
Barony István. Vadásztörténetek. (28. sz.)
— Szőlő puskák. (217. sz.)
Becky Lajos. Amerikába és vissza. (Utjalandok). (127.)
Benedek Elek. Apró történetek. (228. sz.)
Berkeley (Charles de). A kis markin. Regény. Ford. Lándor Tivadár. (229. sz.)
Boccaccio. Valogatott elbeszélések a Dekameroból. (96. sz.)
Bourget. Három elbeszélés. Ford. Hevesi Sándor. (33. sz.)
Brück Sándor. Emberek. (107.)
Dutli E. A. Az erkölcseim. Elbeszélés. Fordította Téth B. (48. sz.)
Capuana, Castelluovo. Olasz elbeszélő tára. (30. sz.)
Coman Doyle. Doktor Holmes kalandjai. (Detektív-történetek). Ford. Lándor T. (189. sz.)
— Ugyanaz II. (372. sz.)
— " " IV. (239. sz.)
Coppée Henriette. Ford. B. Tólay Margit. (82. sz.)
— Adás fesszi Regény. Fordította Tóth Béla. (124. sz.)
Csehov. Falusi asszonyok és egyéb elbeszélés. (60. sz.)
Cyprid (Andor József). Margitka szökése és egyéb történetek. (199. sz.)
Dicsőszék Valéria. Fordította G. Pogány Irma és Pogány Margit. (206. sz.)
Dostojevskij. Egy jätékos nap. Ford. Szabó Endre. (109-120. sz.)
Droz G. Az úr, az asszony és a baba. Rajok. (29. sz.)
Endrői Sándor. Ghitla. Az otthon világából. (Elbeszélések). (212. sz.)
Farina Salvatore. Erősebb a szellem, mint a régny. (119. sz.)
Fáy A. Valogatott mesék. B. Dicső Ferenc bevezetésével. (51. sz.)
Francis elbeszélő tára. I. sor. — II. sorozat. (98. sz.) — III. sorozat. (161. sz.) — IV. sorozat. (208. sz.)
France Anatole. Régi dolgok. (140)
Gorkij Maxim. Csudra Makar és egyéb elbeszélések. Fordította Ambrozovics Dersó. (180. sz.)
— Malva. Ford. Vartin. (239. sz.)
— Huszonhat és egy. (260. sz.)
Helmi Gáspár. Valogatott mesék. (93. sz.)
Helmi Jenő. Gertie és egyéb elbeszélések. (248. sz.)
Herczeg Ferenc. Elbeszélések. (252. sz.)
Hoffmann E. T. A Coppélia. — Antonia. Ford. Alexander Erzsi. (317. sz.)
Ignatius. Világutazók a G. húrón. (202. sz.)
Jókai Mór. Szép Anyagka. Kis lépek. (100. sz.)
— Négy honfium és egyéb elbeszélés. (131. sz.)
— Talléros Zebulon levelét. Vardai Béla jegyzetével. (102.)
— Napvilág. Elbeszélés. Iskolai kiadás. (251. sz.)
— Új fölést. Isk. kiad. (200.261.)
— Március 15-iki szonatok. A szabadságharcból. (253. sz.)
— Petőfi Sándorról. (291. sz.)
Kasár Emil. Elbeszélések. (206.)
Kármán József. Fanni halogomány. (22. sz.)
Kabus Elek. A Bengali talapok és egyéb történetek. (67. sz.)
Kemény Jenő. Rodogúnai történet. (251. sz.)
Kendi Géza. Három elbeszélés. (174. sz.)
Kieland. Elbeszélések. Norvég-balföld. Ritók Emma. (92.)
Kéjling Rudyard. Indiai történetek. I. sorozat. Fordította Mikos L. (66. sz.)
— Indiai történetek. II. sor. (164.)
— A Dsungel könyve I. (149. sz.)
— A Dsungel könyve. II. (191. sz.)
— A Dsungel könyve. III. (201. sz.)
Kisfaludy Károly. Valogatott vegy elbeszélés. Kiadta Bánoczi L. (145. sz.)
Köbor Tamás. Elbeszélések. (129.)
Kozma Andor. Vegy elbeszélés. (47. sz.)
Lafont. Iásd Pierre Loti. (295. sz.)
Marni Jeanne. A hírlól néző szől akronika. Fordította Marquis Geza. (286. sz.)
Manpant. Apró elbeszélések. Fordította Tóth Béla. (2. sz.)
Meyer Károly. Egy fü szonok. (129. sz.)
— A Dsungel könyve. I. (149. sz.)
Mikszáth Kálmán. Két elbeszélés. (81. sz.)
— A jó palócok. (223-224. sz.)
— Szent Péter cseregyeje. (214.216. sz.)
— A jó utazók. (237-238. sz.)
— Prakovszky. A siket kovács. (294-295. sz.)
Moeller N. Otto. Az aranyestély. Dán regény. (131. sz.)
Mullatti Szandra és egyéb történetek. Fordította Gábor L. (213. sz.)
Muraszky Ferenc. Mese-mese. (116.)
Muraszky Tizian. Ha Elbeszélés. Ford. Marquis Geza. (135. sz.)
Német elbeszélő tára. Ford. Hevesi Sándor. (137. sz.)
Olasz elbeszélő tára. I. sorozat. (13. sz.)
— II. sorozat. Capuana, Castelluovo. Ford. Tóth B. (99. sz.)
Orosz elbeszélő tára. (118. sz.)
Ouida Tomia. Ford. T. Fenyevesy Sz. (169. sz.)
— A kis kityval és egyéb elbeszélés. Ford. Marosi Ilona. (274. sz.)
Papp Dániel. Utolsó szerelm. (113. sz.)
Párczy György. Vén diák elbeszélései. Fordította Ambrózovics Dersó. (16. sz.)
Petőfi Sándor. Elbeszélések és hírlapi cikkek. (44. sz.)
Pierre Loti. Tünd. Regény. Ford. Dr. Marquis Geza. (225. sz.)
Poe Edgar. Rejtélyes történetek. Ford. Tolnai Vilmos. (44.)
— Ugyanaz II. (124. sz.)
Serao Mattide. Lányok. Elbeszélés. Ford. Tóth Béla. (83.)
Sipulusz. Humorosok. (62.)
— Ugyanaz. (104. sz.)
Spanyol elbeszélő tára. (76. sz.)
Szanóhé Vogéll Jankó Mára és egyéb történetek. (147. sz.)
Szabó Gábor. A megalvá elbeszélés. Ford. Ambrozovics Dersó. (66. sz.)
Szabó György. I. Legyött hármashar és egyéb elbeszélés. (16. sz.)
— Előbbizott élet és egyéb történetek. (206. sz.)
Tabori R. Különös történetek. (153. sz.)
Tardos György. Dánk vitéz. (184. sz.)
Theisler André. Virágos erdő. Regény. Ford. Lándor Tivadár. (206.207. sz.)
Thury Zoltán. Úr és paraszok. (143. sz.)
Tolnai Lajos. A nagyrögösök és egyéb elbeszélés. (80. sz.)
Tolstoj N. Lev. Népies elbeszélések. Ford. Szabó E. (126.)
Turgenyev. Az ördög herceg. Ford. Szabóné Nókai Janka. (65. sz.)
— Csöndes vidékek. Ford. Szabó Endre. (206. sz.)
Tusok Anna. Úrúgy és egyéb elbeszélés. (188. sz.)
— Regény. Urván a föld körül 80 nap alatt. Ford. Telekes Béla. (311-314. sz.)
Vértes Arnold. Kisvárosi történetek. (10. sz.)
Willa. Világokharca. (Marslakók a földön). (92-94. sz.)
— Az idegép. Regény. Fordította Mikos L. (157. sz.)
— Dr. Moreau szonok. Regény. Fordította Mikos Lajos. (207-208.)
Vke. Ujvilág. Amerikai reg. (110. sz.)
Zöldi Marton. Szinesz történetek. (116. sz.)

M. KIR. OPERAHAZ.

Hétfő, 1903. április hó 6-án. Zárva.

NEMZETI SZINHÁZ.

Hétfő, 1903. április hó 6-án. Endre és Johanna.

Tört. szomorújáték 5 felvonásban. Irták Rákosi Jenő. Személyek:

Table listing cast members for M. Kir. Operaház and Nemzeti Színház, including names like Róbert Molnár, Endre Beszö, etc.

VICSZINHÁZ.

Hétfő, 1903. április hó 6-án. Mici herceg.

Johánát 5 felvonásban. Irták Feydeau Georges. Fordította Heltai Jenő. Személyek:

Table listing cast members for Vicszínház, including names like Szergiusz Tanay, Pecenyey Hegedűs, etc.

NÉPSZINHÁZ.

Hétfő, 1903. április hó 6-án. Bob herceg.

Regényes nagy operett 3 felvonásban. Irták Martos Ferenc és Bakonyi Károly. Zenéjét szerz. Huszka J. Személyek:

Table listing cast members for Népszínház, including names like A királynő György, Keresztényi Fedák Sári, etc.

MAGYAR SZINHÁZ.

Hétfő, 1903. április hó 6-án. A szobaleány.

Énekes bohóság 3 felvonásban. Irták Hennequin és Billhand. Fordította Mérei Adolf. Személyek:

Table listing cast members for Magyar Színház, including names like Albert Tollag, Legris Boross, etc.

URANIA SZINHÁZ.

Hétfő, 1903. április hó 6-án. Egyiptom.

Irták Ráth István. Kezdeté 7 1/2 órákor.

JOYNSON

ST. MARY GRAY eredeti angol bankposzt és írógép-papírral minden lapban „JOYNSON” vizjeggyel kaphatók: Gyár és iroda: VI. Csengery-utca 31. Detaléit és V. József-ter 14.

FÉRFIAK ÉS NŐKNEK

„Sanid labdacso” bizonyíték. Egy doboz 100 labdacso tartalmazni és pontos használati utasítással 6 korona. Videóké utánvétel mellett ingyen küldi a „Magyar Király” gyógyszerár Budapest, V. Marokkói-utca 3/a sz. (Lepszóbet ter sarok.)

Általános érdeklő könyvek

Készletkötésű gyermekoktatás. Irták Bacsil József. Költve 1 kor. 90 fillér. Budapesti kirándulási kézikönyv. Irták Kovács Károly. Nyelvények terve. 1 kor. Budapest és környéke. Utmutató a fővárosban és környékén. Összeállította Palóczy Lipót. Költve 1.60 kor. Budapesti költés utasítás. Tervezte. 1 kor. Budapest utcáinak leírása. Mátészalkától. Hűlővíz titkára. Költve 1 kor. 60. Pohárkövetés kézikönyve. Mátészalkától. Füzve 1.20, költve 1.60. Öngyógyítás és háziorvosok. Kassa. A. költve 2.40, költve 3 kor. Tiszták könyve. Erzi néni. Költve 2 kor. Hőgyes köz. Budapesti 2 Erzi néni. Költve 2 k. Hál-és vadfélék. Erzi néni. Költve 2 kor. Újabb szellemi dal-könyve. Rado Sz. Költve 2 kor. 40. Magyar szótárkönyv. Kétyeljárás. Költve 1 kor. 90 l. Kis laus. Szavalkönyv. Haffner M. költve 2.40. Magyar és német beszélgetés kézikönyve. Irták Csanyóga J. Füzve 2.40, költve 3.00. Csipdyjós. A kártyavásztás és kártyavásztás kézikönyve. 1 kor. A felvilágosult ember természet bűvészkönyve. Irták Harkó V. Tudnivalók a háztartás, egészségügy és a mindennapi élet dolgairól. 2.40, költve 3 kor. A páncs előzetes beklédéséről a megrendelt művek bementve szállítanak. Nagy kor. 100 legnagyobbszorgú megrendésit útvenettel is eszközölnék. Megrendésükre LAMPEL R. (Wodianer F. és Fiai) könyvkereskedéshez, Budapest, VI. Andrássy-ut 21 szám intéződnék.

Most jelent meg az ATHENAEUM irod. és nyomdai r.-t. kiadásában, BUDAPEST, VII. Kerepesi-út 54 és úgy ott, valamint minden könyvkereskedésben megszerezhető:

Közgazgatási Törvénytar

DÁRDAY SÁNDOR általánosan elterjedt, nélkülözhetlen munkájának Uj folyam 1903.

III. pótkötete

Ezen most megjelent kötet az előbbi 10 kötet kiegészítésével szolgál tartalmazza mindazokat a fontosabb törvényeket és rendeleteket, melyek az előbbi kötetek megjelenése óta a közgazgatási terén kibocsájtattak. Az új pótkötet tartalmából felsoroljuk a következőket:

ELSŐ RÉSZ. Közjog. - Szervezet. Rendészet. Közegészségügy. HARMADIK RÉSZ. Paragry. NEGYEDIK RÉSZ. Gazdasági törvények.

MÁSODIK RÉSZ. Népköztetés.

Utasítás az állami elemi népköztetés gondnokosság szervezete ügyrendje tárgyában. Utasítás a községi iskolák, valamint a községi elemi népköztetés, illetve igazgató-tanulói részére. A gazdasági ismétlő-iskola szervezete és tanterve. A gazdasági ismétlő-iskola és leányiskola tanulási terv- és leányiskola tanulási tervében. Mintebből a tartalomról kiegészítés, pótlások és újítások folytán a „Közgazgatási törvénytar” ezen legújabb pótkötete nélkülözhetetlen vált mindenkié, kinek az előbbi kötetek megvannak. Ára díszes és tartós vászonkötésben 12 korona.

KOCH Testvérek szabad... KOCH... Felöltő... Jaquet... Frakk... Nadrag... Molnár... Rothberger Jakabnál... Kristóf-ter 2. l. em.

Élőkerítés. Május végén is teljes... Részletfzetésre... Grünberger Armin Bela... Váci-utca 30. l. em. 23.

Pommihintót és jókarban lévő ponni-szerszámot (két lóra) megvételre keresek. Cim a kiadóban, vagy ajánlatokat ugyanoda „Ponni” címen kérek.

HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS HÁZASSÁGI PEREK. Irták: KNORR LAJOS ügyvéd, ny. táblai bíró, stb.

Az ATHENAEUM r.-t. kiadásában megjelent.

HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS HÁZASSÁGI PEREK. Irták: KNORR LAJOS ügyvéd, ny. táblai bíró, stb.

Az ATHENAEUM r.-t. kiadásában megjelent.

HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS HÁZASSÁGI PEREK. Irták: KNORR LAJOS ügyvéd, ny. táblai bíró, stb.

Az ATHENAEUM r.-t. kiadásában megjelent.

HÁZASSÁGI PEREK ÉS ELJÁRÁS HÁZASSÁGI PEREK. Irták: KNORR LAJOS ügyvéd, ny. táblai bíró, stb.

FOVAROSI ORFEUM Waldmann Imre igazgató Nagymező-utca 17. Ma, hétfőn és mindennap az eredeti szereszen Cake-Walk bemutatja a híres amerikai The Florida Creole Girls Sam Elton és a kiltől trójai köklerek az „Indra” utolsó előadása. Ma, Vanna-párdi és 12 új szám. A télhétben reggel 6 óráig Vörös Elek cigányzenekars hangversenye.

Színházak heti műsora. Table with columns for M. kir. Operaház, Nemzeti színház, Vicszínház, Népszínház, Magyar színház and days of the week (Kedd, Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, d. u. Vasárnap este).

Színházak heti műsora. M. kir. Operaház: Requiem, Monna Vanna. Nemzeti színház: Nincs előadás, Paraszibecásület. Vicszínház: Requiem, Az ember tragédiája. Népszínház: Mici herceg, Bob herceg. Magyar színház: Mici herceg, Bob herceg. Csütörtök: Requiem, Az ember tragédiája. Péntek: Nincs előadás, Nincs előadás. Szombat: Nincs előadás, Nincs előadás. d. u. Vasárnap este: Bánk bán, Annuska, Mici herceg, Lili.

Magyar királyi államvasutak. 49172/903. szám. Legelőcsőbb utazás Olaszországba és Dél-Franciaországba Budapest-Bombóvár-Fiumén át a magyar-horvát tengeri gőzhajózási-társaság Fiume és Velence, illetve Ancona közt közlekedő gőzhajókon. Menetidőik a hajóközlekedési illetékekkel együtt:

Table showing train routes and schedules between Budapest, Venice, Ancona, and other ports, including departure times and fares.

A gőzhajóknak a Budapest-Fiume közt közlekedő gyorsvonatokkal, valamint Velencébe és Anconába a Róma, Napoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé induló, illetve onnan érkező olasz vonatokkal közvetlen csatlakozásban állnak, Fiuméba a vonatok a gőzhajók kikötő helyéig közlekednek és onnan indulnak. Fiuméből-Dalmáciába naponként indulnak gőzhajók, ezek közül hetenként 4 gyorsjárat és pedig: Zárba, Metkovicha, Ragusába és Cattaroba, melyek menetrendje az „Utmutatóban” foglaltatik. Menetjegyek és csoportosított korutazási jegyeket a fentmenciozolt állomások, ugyancsak a m. kir. államvasutak központi menetjegyirosdájában Budapest és Bécsben, továbbá a Cook Tamás és fia cég utazási irodájában Budapestben és Bécsben adhatnak ki, hol a kivált megvilágosítások is megadatnak. Budapestben, 1903. évi március hóban. (Utánnyomás nem díjazt.) A m. kir. államvasutak igazgatója.